

Delårsrapport

2021-01-01 – 2021-08-31

i Tranås kommun har vi
kunden i centrum,
kvalitet i varje
möte och vi ser
möjligheterna.

Delårsrapport 2021-08-31

Innehållsförteckning

Inledning	4
Politisk ledning	4
Kommunen och den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse.....	9
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	10
Väsentliga personalförhållanden.....	13
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	15
Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv	22
Förväntad utveckling.....	23
Resultaträkning, balansräkning och noter.....	25
Resultaträkning	25
Balansräkning.....	26
Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper	27
Nothänvisning Resultaträkning	30
Nothänvisning Balansräkning.....	32
Driftsredovisning 2021-08-31.....	35
Investeringsredovisning 2021-08-31	37
Verksamhetsberättelser.....	39
Kommunfullmäktige.....	39
Överförmyndare.....	40
Revision.....	41
Kommunstyrelse.....	43
Kommunledningsförvaltning.....	43
HR- och arbetsmarknadsförvaltning	44
Bygg- och miljönämnd.....	47
Teknik- och griftegårdsnämnd	48
Kultur- och fritidsnämnd.....	51
Barn- och utbildningsnämnd	53
Socialnämnd	55
Tranås Stadshus AB.....	57
Tranås Energi AB.....	58
AB Tranås bostäder	60
Tranås United AB	62
Revisorernas bedömning.....	64

Inledning

Politisk ledning

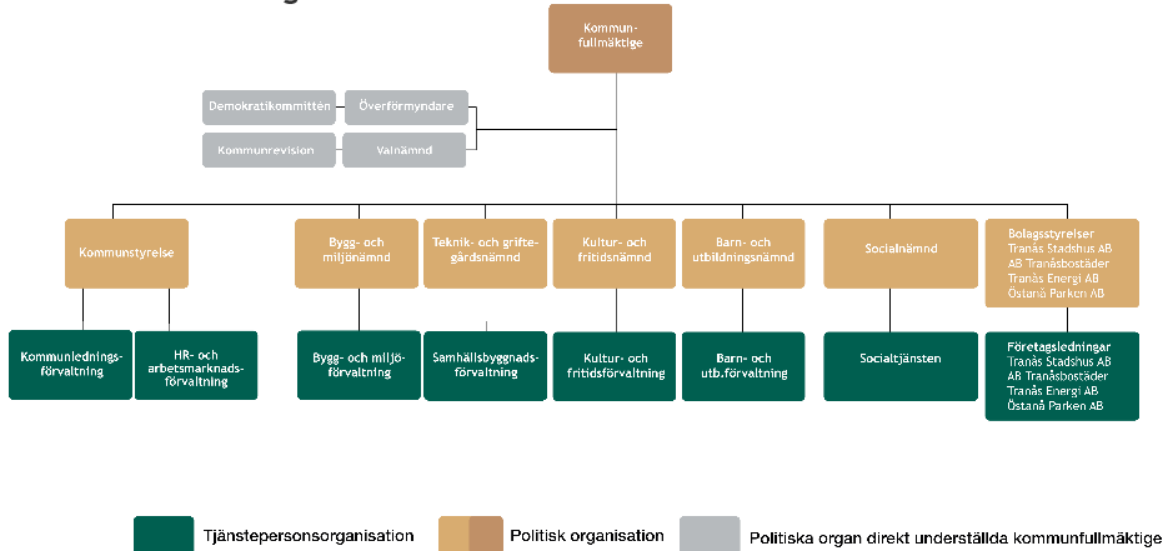
Mandatfördelning i Kommunfullmäktige 1/11 2018 - 31/10 2022			Kommunstyrelsen		
Moderata samlingspartiet	9		Ordförande	Mats Holmstedt	M
Kristdemokraterna	3			<i>Kommunalråd</i>	
Liberalerna	2		1:e vice ordf.	Mikael Stenquist	S
Centerpartiet	3			<i>Oppositionsråd</i>	
Socialdemokraterna	12		2:e vice ordf	Carin Wallin (år 2019-2020)	C
Miljöpartiet de gröna	2			Tony Ståhl (år 2021-2022)	KD
Vänsterpartiet	2			Krister Rydholm	M
Sverigedemokraterna	8			Erik Nygårds	L
Totalt antal mandat	41			Agnetha Lantz	S
				Anders Karlsson	S
				Björn Thiele	S
Kommunfullmäktiges presidium				Björn Forsell	SD
Gunnel Lind		Ordförande	M	Thorbjörn Johansson	SD
Veronica Holmstedt		1:e vice ordf.	S		
Björn Forsell		2:e vice ordf.	SD		
				Karin Sissek insynsplats	V

Kommunen och den kommunala koncernen

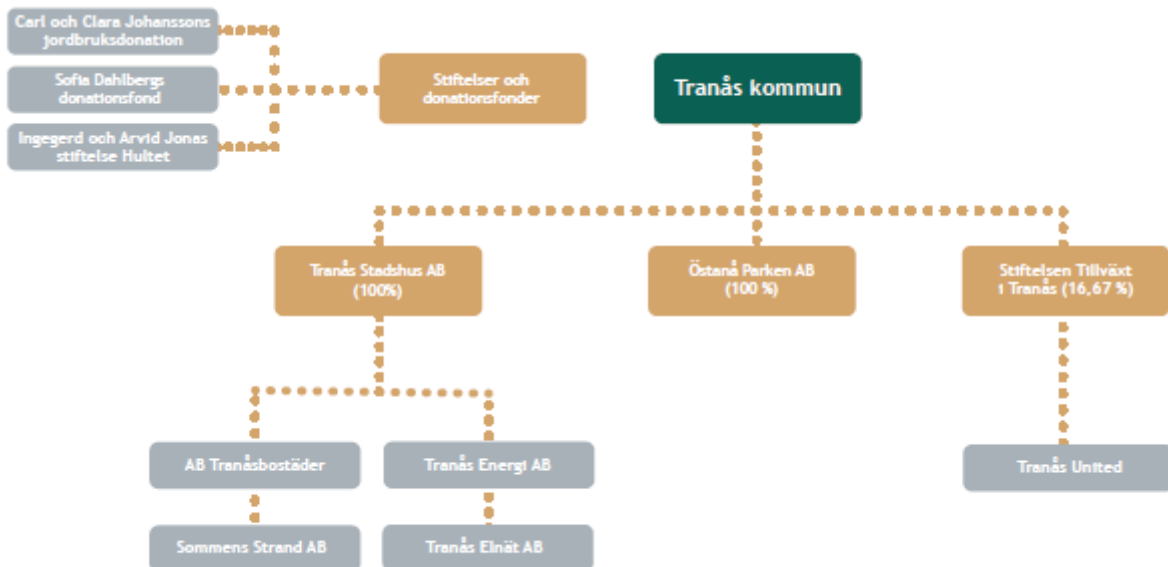
Under kommunfullmäktige finns nämnder. Dessutom är Tranås kommun ägare till Tranås Stadshus AB där dotterbolagen AB Tranåsbostäder och Tranås Energi AB ingår, vilket omnämns som Stads-huskoncernen. Kommunen äger även bolaget Östanå Parken AB. Tranås kommun tillsammans med Stads-huskoncernen och Östanå Parken AB utgör Kommunkoncernen.

Läs mer om respektive bolag i verksamhetsberättelserna på sid. 57-63.

Tranås kommuns organisation

Organisationsschemat nedan visar vilka bolag Tranås kommun äger samt företag där kommunen har ägarintresse i. Stiftelserna och fonden är fristående men kommunen förvaltar dem.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Tranås och omvärlden

Covid-19-pandemin fortsätter att påverka världsekonomin. I slutet av år 2023 beräknas den svenska samhällsekonomin vara tillbaka i ett normalt konjunkturläge.

Under 2021 har nya varianter av viruset spridit sig vilket orsakat en tredje våg. Trots ökad vaccinationsgrad befaras även en fjärde våg under hösten. I början av september hade 85 % av kommunens vuxna invånare fått minst en vaccinationsdos och sjukvården har påbörjat vaccinationen av ungdomar över 16 år.

Omvärlden hanterar fortfarande pandemin olika men en tydlig trend är att många länder börjar öppna upp. Exempelvis öppnade Danmark helt upp landet i september då man inte länge anser att pandemin är samhällsfarlig. I Sverige pågår en återgång till det ”nya normala” och den 29:e september släpps alla restriktioner. Enligt SKR:s senaste prognos (2021-08-26) om konjunkturutsikter väntas återhämtningen bli starkare under andra delen av 2021 än man tidigare förutsett. Det leder dock till ett svagare skatteunderlag 2022 än tidigare prognoser.

Statens omfattande krispaket förra året bidrog till att många kommuner redovisade bättre resultat år 2020 än på länge. De goda resultaten för kommuner spås hålla i sig också 2021 även om konsekvenserna av covid-19 kommer att påverka samhället i många år framöver. Vi kan redan nu se effekter såsom ökad psykisk ohälsa bland äldre och ungdomar, ökad arbetslöshet, fler orosanmälningar för barn som far illa, samt fler individer i behov av försörjningsstöd.

De goda resultaten är en andhämtning för den ansträngda kommunsektorn, dock får vi inte glömma bort att de demografiska utmaningarna kvarstår. Glappet mellan antalet kommuninvånare som behöver välfärdstjänster och antalet kommuninvånare som är i arbetsför ålder ökar.

Omvärldsrisker

Vid halvårsskiftet 2021 uppgick *befolkningen* till 18 918 invånare, vilket är 15 personer fler än vid början av året. Målsättningen är att invånarantalet genom satsningar på boende och företagsklimat ska öka till 20 000 invånare till år 2025. Detta förutsätter en ökning med 200 personer per år för att uppnå målet, vilket idag blir svårt att uppnå. År 2020 minskade kommunen med 100 invånare. Just nu är trenden för år 2021 positiv.

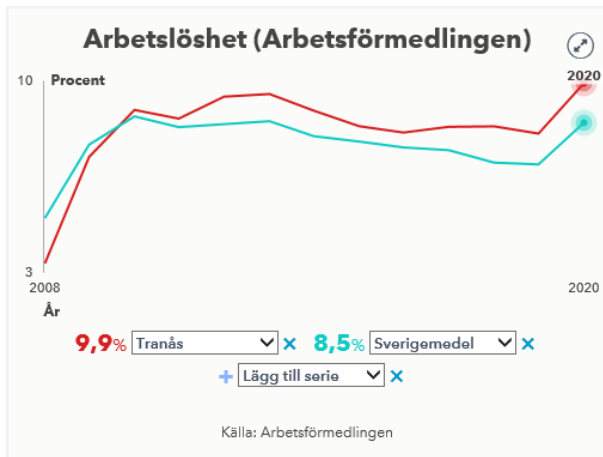
Arbetslösheten i Tranås kommun per 2021-07-31 ligger på 8,4 %, vilket är 0,4 procentenheter högre än medel i Sverige och 2,1 procentenheter högre än genomsnittet för Jönköpings registerbaserade län. 284 av 290 kommuner har lägre arbetslöshet idag än samma tidpunkt förra året, varav Tranås kommun är en av dem. Mätningen är den procentuella andelen av arbetskraften 16-64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd. Covid-19-pandemin har lett till ökad arbetslöshet varav andelen långtidsarbetslösa har ökat markant. Även om arbetslösheten totalt just nu går ner, dröjer det tills arbetslösheten är nere på nivåerna före pandemins utbrott. På nationell nivå beräknas arbetslösheten ligga runt 8 % de kommande tre åren.

Tranås kommun har en stor utmaning framöver med att fortsätta den positiva trenden med utvecklingen av arbetslösheten. Arbetet pågår genom kommunfullmäktiges utvecklingsstrategi för 2020-2023, där ett utav fokusområdena är innovativ integration samt bildandet av HR- och arbetsmarknadsförvaltningen. Detta för att mer effektivt och samlat kunna arbeta med arbetsmarknadsfrågor. Ytterligare satsningar görs då kommunfullmäktige under 2021 tagit beslut om att fokusera på att få 30-50-åringar i arbete.

Arbetslösheten bland utrikes födda är per sista juli för Tranås kommun den lägsta på åtta år. Utfallet på 27,2 % är 4,4 procentenheter lägre

än samma tidpunkt förra året vilket motsvarar en minskning med 81 personer.

Grafen nedan visar utvecklingen av arbetslösheten i Tranås kommun jämfört med medel i Sverige mellan åren 2008-2020.

En viktig del för att skapa *tillväxt* i kommunen är att ge goda förutsättningar för företagen att utvecklas då dessa ger arbetstillfällen till invånarna. Genom god framförhållning i markninhav, planläggning och exploatering kan vi tillhandahålla mark för industrietableringar på ett effektivt sätt. Under 2021 påbörjas expansion av Höganloft industriområde etapp 4, för att säkerställa god markberedskap.

Även för nyproduktion av bostäder har kommunen som ambition att skapa goda förutsättningar för uppförande av villor och flerfamiljshus. Numera höjer vi kraven på hållbar planering i alla avseenden med utökad fokus på åldrarna 30-50 år. Tomtmark för villor är till försäljning i Fröafall, Gripenberg, Linderås och Sommen. Utbyggnad av Norraby etapp 4 pågår där släpp av 29 tomter förväntas i slutet av 2021. Ett flertal bostadsprojekt är även i bygglovsfasen, däribland Fiskmåsen 13, Obon 1 m.fl., Skytteln 21, Falken 6 och grupphus för Norraby 4. I det fall samtliga genomförs, sker ett tillskott med uppemot 175 lägenheter de närmsta åren. Nästkommande villaområde under planering är Tostås med närmare 90 bostäder. Utöver detta pågår samarbete med privata aktörer utmed Sommens strand för att ytterligare tillskapa attraktiva boendemiljöer.

I takt med att kommunen arbetar med tillväxtmålet finns det stora utmaningar för den kommunala servicen. Inte enbart ekonomiskt utan även med att planera och bygga ut för verksamheter inom skola, vård och omsorg. För tillfället är många skolor överfulla och i behov av upprustning.

Bra *kommunikationer*, och då i första hand kollektivtrafik, är viktiga för att Tranås kommun ska kunna ingå i en större arbetsmarknadsregion. Den regionala tillgängligheten har stor betydelse för samspelet mellan arbete, studier, bostäder och fritid, och är därför en tillväxtfaktor.

Det geografiska läget innebär att Tranås kommun för en regelbunden dialog och samarbetar med både Jönköpings länstrafik och Östgötatrafiken. I båda länstrafikbolagen pågår utredningar om nya trafikupplägg, där Tranås kommun deltar i olika arbetsgrupper. Ambitionen med kommunens engagemang i arbetet är dels en ökad turtäthet och dels att resorna så långt möjligt ska kunna göras utan byten. Aktuella frågor är i dagsläget Östgötapendeln/Krösatågen, ny stadsbusstrafik samt utveckling av de busslinjer som idag har ett svagt resandeunderlag.

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamheter. Inom personalgrupper såsom lärare och sjuksköterskor finns rekryteringssvårigheter. Utan kompetent personal finns risk för kvalitetsförsämringar i verksamheterna.

Stora *besparingar* har skett i barn- och utbildningsförvaltningen. Viss oro finns att detta ska leda till försämringar i personalens mående och elevers måluppfyllelse. Besparingarna kan också leda till att utbildad personal väljer bort Tranås kommun som arbetsgivare.

Kommunens ser *demografiska utmaningar*, framför allt inom socialtjänsten. Ökat behov av äldreomsorg finns då antalet äldre i kommunen blir fler, vilket ställer krav på fler lokaler och ökad personalstyrka.

Åldersstrukturen bland *kommunens verksamhetslokaler* leder dels till ett ökat behov av renovering och underhåll, dels riskerar även underhåll och investeringar att behöva tidigareläggas, mot planerad underhållsplan. Tillammans med kommunens lokalgrupp arbetar AB Tranås bostäder för en god lokalplanering. Gemensamt konstateras att det finns behov av moderniseringar samt nya lokaler inom barn- och utbildningsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Finansiella risker

Ur risksynpunkt är *kommunens pensionsförpliktelser* viktiga att beakta. Detta eftersom skulden ska finansieras och de årliga utbetalningarna som belastar resultaträkningen ska ingå i budgetutrymmet, vilket då konkurrerar med andra viktiga områden inom välfärd och infrastruktur. Under 2021 har antagandet för hur pensionskulden beräknas ändrats då den förväntade livslängden för män ökat. Detta har lett till en ökning av totala skulden, vilket belastar resultaträkningen 2021.

Den största förpliktelsen som avser pensioner intjänade före 1997-12-31 hanteras som en ansvarsförbindelse, vilket innebär att den inte ingår i balansräkningen. Kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade fram till 1998 har sedan ingången av år 2021 ökat med 2,6 mkr. Ökningen beror bland annat på det nya antagandet i beräkningsunderlaget av pensioner där livslängden för män ökat. Kostnaden för åtagandet uppstår först vid utbetalningstillfället. Vid delårsbokslut 2021 uppgår denna kostnad till 17,6 mkr (2020-08-31 15,9 mkr).

Kommunens pensionskostnader, inklusive löneskatt, uppgår hittills under 2021 till 51,4 mkr (2020-08-31 40,2 mkr).

Pensioner, inkl. löneskatt	210831	2020	2019	2018
Totala pensionskostnader - utbetalt	51,4	71,5	74,2	71,8
Varav pensioner intjänade före 1998	17,6	24,4	24,1	24,1
Ansvarsförbindelse, inkl löneskatt	389,0	384,8	392,3	404,5
Avsättning, inkl löneskatt	28,0	25,4	19,6	16,5

Kommunal *borgen* lämnas normalt endast till helägda kommunala bolag. Kommunal borgen återstår för två föreningar, medan borgensåtagande till privatpersoner vid bostadsbebyggelse har upphört. Totalt har kommunen ett borgensåtagande på 1 216 mkr.

Tranås kommun har även tecknat en solidrisk borgen för Kommuninvests skulder, ett åtagande som bedöms vara förenat med låg risk. Tranås kommun har under året inte behövt lösa någon borgensförbindelse.

Kommunkoncernens sammanlagda *likviditet* per 2021-08-31 var 8,5 mkr. Tranås kommun hade en positiv likviditet på 60,5 mkr, medan Stadshuskoncernen hade en likviditet på -52 mkr. Nuvarande limit på koncernkontot är 150 mkr. Krediten fördelas internt mellan kommunen och koncernbolagen efter behov.

Tranås kommun har även *placeringar* som lätt kan omvandlas till likvida medel. Tillgodohavandet per 2021-08-31 är 116,5 mkr jämfört med 81,4 mkr vid årets ingång. Beloppet är placerat i korttränfefonder och överföring till transaktionskonto tar ett par dagar. I Stadshuskoncernen finns inga placeringar.

Tranås kommun har per 2021-08-31 investerat för 43,2 mkr med en helårsprognos på 95,6 mkr. På grund av befintlig likviditet har kommunen inte behövt lånefinansiera investeringarna. *Investeringsbudget* för år 2021 uppgår till 104,5 mkr. För att få en hög självfinansieringsgrad krävs positiva resultat. Om den höga investeringstakten fortsätter i kombination med negativt resultat måste medel tas från kommunens placeringar. Då inga placerade medel finns i Stadshuskoncernen sker koncernens investeringar till stor del med lånade medel. Totala investeringar i Stadshuskoncernen är budgeterade till 158 mkr, med en helårsprognos på 153 mkr. Budgeterade investeringar i hela kommunkoncernen för år 2021 är 262,5 mkr.

Kommunen har ingen *låneskuld*, medan de helägda kommunala bolagen har, utöver nyttjandet av checkkredit, per 2021-08-31 en ex-

tern total låneskuld på 1 514 mkr. Kommun-koncernen har därmed en relativt hög skuld-sättningsgrad, vilket utgör en finansiell risk vid ökad räntenivå och vid refinansiering. I syfte att hantera risken görs omfattande inve-steringsprövningar. Kommunkoncernens lå-neskuld per invånare, exklusive checkräk-ningskredit, är 80 040 kr. Emellertid har

Tranås Stadshus AB ett lån till Nordiska Inve-steringsbanken på 189 mkr, som motsvaras av en fordran på SE-banken på motsvarande be-lopp. Om hänsyn tas till detta sjunker skuld-sättningsgraden och låneskulden per invånare minskar med 9 990 kr per invånare.

Händelser av väsentlig betydelse

Covid-19

Pandemin covid-19 fortgår och påverkar fort-satt kommunkoncernens alla verksamheter. Kommunen följer fortsatt Folkhälsomyndig-hetens rekommendationer. Krisledningssta-ben är fortsatt aktiv och möten hålls en gång i veckan. I början av november 2020 beslutade ledningen att alla medarbetare som kan arbeta hemifrån ska göra det, vilket fortfarande gäl-ler. En planering för att medarbetare succesivt ska återgå till sina arbetsplatser under hösten finns.

För att underlätta för företagare i kommunen tog fullmäktige i mars beslut om att slopa de avgifter som avser upplåtelse av mark för ute-serveringar år 2021.

Organisationsförändringar

HR- och arbetsmarknadsförvaltningen bilda-des 1 januari 2021 och innefattar verksamhet-er såsom HR, Arbetsmarknad- och integrat-ionsenheten, VUX Tranås samt Stöd och för-sörjning. Den nya förvaltningen samorganise-rar ekonomiskt bistånd, arbetsmarknad och integration, samt vuxenutbildning. Syftet med den nya förvaltningen är minska arbetslöshet-en samt öka egenförsörjningen bland kommu-nens invånare.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med att skapa en resurseffektiv verksamhet. Bland annat sker en omorganisation på tekniska kontoret.

Tillväxtarbete

Tillväxtavdelningen arbetar tillsammans med Tranås United med möjliga framtida bostads-områden i attraktiva lägen. Bostadsområdet Norraby 4 förväntas färdigställas hösten 2021 och tomförsäljning kan då påbörjas.

Junkaremålsskolans lokaler har dömts ut och grundskolans årskurser har flyttats ut till pa-viljonger på skolgården.

Bygg- och miljönämnden har beviljat bygglov för ett stort flerbostadsprojekt med 68 lägen-heter.

Kommunala bolagen

Utbyggnad av fiber på landsbygden pågår, vilken när den är klar innebär i princip full täckning i Tranås kommun.

Projektet Vitsippan med nybyggnation av hy-reslägenheter vid sjukhusområdet är i slutske-det. Alla lägenheter är uthyrda och inflyttning sker i september.

Övrigt

I februari tog kommunfullmäktige beslut om riktlinjen God ekonomisk hushållning. Den handlar om att styra kommunens ekonomi och verksamheter i ett både kortare och längre tidsperspektiv.

Stråvan mot fler kommuninvånare ska fort-sätta i enlighet med kommunvisionen, men kommunen behöver lägga särskild vikt vid att åstadkomma fler 30–50-åringar i arbete. Där-för tog fullmäktige i maj beslut om en inrikt-

ning för tillväxt som syftar till fler och större andel 30–50-åriga kommuninvånare i arbete.

Arbetet med Tranås kommuns webbplats pågår och lansering sker i slutet av september.

Den nya webbplatsen är tillgänglighetsanpassad efter nya lagkrav.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Budgetprocessen

Budgetprocessen är en antagen riktlinje med syfte att reglera de delar av ekonomihanteringen som innefattar budgetprocessen och dess uppföljning.

En budgetberedning sammanträder årligen där nämnderna redovisar sina respektive verksamhetsplaner. Dessa innehåller uppdragsbeskrivning och omvärldsanalys med drift- och investeringsramar samt resultat- och finansieringsbudget (räkenskaper). Detta utgör underlag för styrning av verksamheterna.

Med utgångspunkt från respektive nämnds reglemente och uppdrag utarbetar varje nämnd sin utvecklingsstrategi med mål och indikatorer för resultatuppföljning.

I fullmäktigebudgeten fastställs budgetanslag för nämnderna som en budgetram uttryckt i nettokostnader. Fullmäktigebudgeten utgör en rambudget och är bindande vad avser såväl nettoanslag som mål och riktlinjer.

Enligt Kommunallagen (2017:725) 11 kap § 10 ska kommunfullmäktige fastställa budget för nästkommande år innan november månads utgång.

Hantering av budget för helägda kommunala bolag regleras i ägardirektiv via avkastningskrav. Ägardialog hålls mellan kommunstyrelsen och bolagen under februari/mars varje år. Kommunfullmäktige tar beslut om ägardirektiv i maj.

Uppföljningsprocess

Uppföljning liksom helårsprognos för verksamhet och ekonomi avrapporteras till kom-

munfullmäktige vid fem tillfällen varje verksamhetsår: mars, maj, augusti (delårsrapport), oktober och december (årsbokslut). Vid dessa avrapporteringstillfällen ingår även Stadshuskoncernen.

Varje förvaltning och bolag ska dock göra uppföljning av ekonomi och mål månatligen.

Intern kontroll

Kommunens nämnder och helägda bolag är inför nämnden och styrelsen ansvariga för den interna kontrollen inom sitt respektive område. Genom uppsiktsplikt har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar och en samordnande roll för intern kontroll inom hela kommunen. Kommunstyrelsen fastställer även varje år gemensamma obligatoriska kontrollmoment som gäller för samtliga nämnder. Rapportering av intern kontroll ska ske till kommunstyrelsen senast den 1 mars varje år.

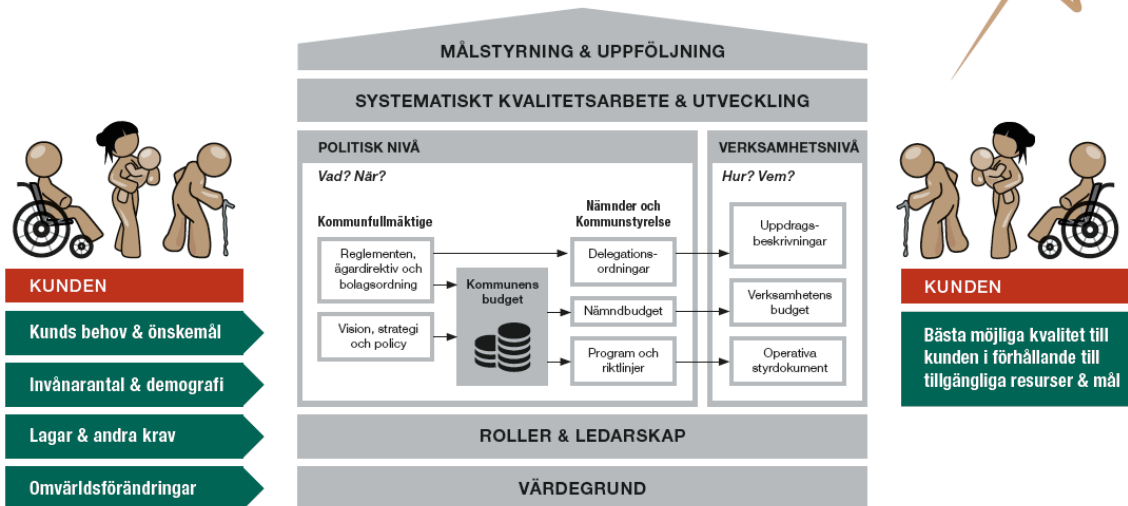
Ledning och styrning

Tranås kommuns ledningsmodell är ett kommunövergripande ramverk för ledning och styrning, som gäller såväl förtroendevalda som medarbetare. Den gemensamma utgångspunkten är att leverera bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och uppsatta mål.

Syftet med ledningsmodellen är att säkerställa att verksamheterna styrs utifrån lagar och andra krav, den politiska inriktningen, att fastställda mål uppfylls och att skattemedel används på bästa tänkbara sätt. Ledningsmodellen i sig är neutral och fungerar över tid, oavsett den politiska majoriteten.

Kommunens utveckling ska bygga på god insyn och hög delaktighet i såväl beslutsprocess som genomförande. Alla relationer – såväl mellan politik och verksamhet, såväl som mellan medarbetare och kund – ska präglas av dialog och samverkan.

Genom tydliga processer och roller, med utgångspunkt i ledstjärnan, skapar vi en stabil verksamhet med kunden i centrum. En stabil organisation som arbetar systematiskt med utveckling kan enklare och snabbare anpassa sig efter omvärldsförändringar och nya krav. När vi gör rätt saker på rätt sätt skapar vi bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och mål.

Mål och inriktning

Varje år i samband med budget fastställer kommunfullmäktige i Tranås kommun de finansiella mål och strategier som ligger till grund för uppföljning och värdering av god ekonomisk hushållning.

Tranås tar initiativet - Kommunvision 2040

Tranås kommun är en handlingskraftig kommun som ska nå minst 25 000 invånare år 2040. Tranås är platsen där handlingskraft går hand i hand med en välkomnande atmosfär och en aktiv livsstil. Det är ett medmänskligt och smart samhälle, som växer på ett hållbart sätt i balans med sina naturtillgångar. Goda kommunikationer suddar ut gränser mellan stad, landsbygd och omvärld och banar väg för attraktiva boendemiljöer nära skog, sjö och öppna landskap. Det är en idealisk livsmiljö, där vi kreativa kommuninvånare med gemensamma krafter utvecklar våra styrkor och formar vår framtid.

Strategi för hållbar utveckling beskriver vilka områden som är särskilt viktiga för Tranås kommuns utveckling de närmaste åren. Prioriteringar för målen och välbefinnande utgår från de ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiven, där alla är lika viktiga för att uppnå hållbar utveckling. Agenda 2030 uttrycker detta med 17 globala mål och dessa har präglat Tranås kommuns strategi denna mandatperiod. Fyra fokusområden prioriteras;

- Innovativ integration
- Utbildningsnivå
- Kommunikationer och infrastruktur
- Företagsklimat

En förutsättning för att uppnå kvalitet är att vi arbetar systematiskt med att dokumentera, analysera och följa upp resultat, i förhållande till de krav och mål vi har att förhålla oss till. Först därefter kan vi ta ställning till och genomföra de åtgärder som utvecklar verksamheten.

För att kunna leverera rätt kvalitet till våra kunder är det viktigt att systematiken - planera, genomföra, följa upp och förbättra – är en naturlig del i allt vi gör.

Styrning för fler 30 till 50-åringar i arbete

Tranås kommun har de senaste dryga 10 åren vuxit med över 1 000 invånare och har nu ca 19 000 invånare. Tillväxtmål, stadsvision, ledstjärna samt diverse satsningar i spåren av dessa har utgjort grunden för den tillväxten. Tranås kommun år 2022 är i en annan situation än den för Tranås kommun år 2008. Då var invånarantalet på väg nedåt och det fanns ett stort behov att vända trenden. Nu är kommunen i ett läge där kommunen har lyckats växa och skapa ett Tranås kommun som vill framåt, som har ett starkt näringsliv, handel, kommunikationer, attraktiva bostadsområden etc. Väldigt mycket är positivt och lovar gott inför framtiden. Tranås kommun har dock en stor utmaning vad gäller socioekonomi och demografi. Strävan mot fler kommuninvånare ska fortsätta i enlighet med kommunvisionen, men kommunen behöver lägga särskild vikt vid att åstadkomma fler 30–50-åringar i arbete. Detta som en följd av att andelen 30–50-åringar är låg och att andelen kommuninvånare i arbete behöver öka.

Inriktning för tillväxt kommer utgöra en viktig del i ett framtida arbete med en strategi för ekonomisk hållbarhet. Dokumentet är en nedbrytning av kommunvisionen tillsammans med kommande strategier för social och ekologisk hållbarhet. Mera kortsiktigt och kopplat till mandatperiod finns Strategi för hållbar utveckling, som beskrivs ovan.

Inriktning för tillväxt harmoniserar med strategi för hållbar utveckling.

Väsentliga personalförhållanden

Tranås Energi AB

En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljömål och handlingsplaner för dessa. En uppföljning av planerna, inklusive jämställdhetsplanen, sker varje år och resultatet meddelas vid styrelsens sammanträde och vid ”Ledningens Genomgång”. Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling. Bolaget genomför flera årliga aktiviteter av friskvårdande karaktär och har även ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, ”Winningtemp”.

Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

AB Tranås bostäder

Ett omfattande värdegrundsprojekt har tidigare genomförts med goda resultat och vidare arbete har skett i bolaget det senaste året. En genomlysning av bolagets HR-arbete har även skett i samband med detta. Värdegrunden är nu väl förankrad i organisationen och värdegrundsfrågorna fortsätter att genomsyra beslut och förändringar som genomförs på AB Tranås bostäder. Medarbetarundersökning genomförs årligen och handlingsplaner samt aktiviteter arbetas fram löpande. Resultatet av detta arbete visar stora förbättringar i verksamheten och varje enskild medarbetares ansträngningar och engagemang har nu gett stora positiva resultat. Områden som är i fokus för fortsatt arbete är ett utvecklat ledar- och medarbetarskap, kompetensförsörjningsplanering samt området social och organisatorisk arbetsmiljö.

Under det senaste året har även ett flertal rekryteringar skett i samband med pensionsavgångar. Bra rekryteringar och introduktioner för nya medarbetare har resulterat i positiv

påverkan på verksamheten i stort och personalgruppen som helhet.

Tranås kommun

Personal

Personalresursen är den viktigaste resursen i en organisation som Tranås kommun och är i och med det en förutsättning för kommunens utvecklingsarbete. Medarbetarna är arbetsgivarens största tillgång för att kunna ge god service till Tranås kommuninvånare. Vilket ställer stora krav på att arbetsgivaren fortsätter att arbeta med kompetensutveckling och arbetsmiljöarbete för att kunna fortsätta att utveckla verksamheterna. Detta för att möta de krav som ställs på förändring, utveckling och specialisering. Medarbetare som arbetar i en kommunal organisation uppfattar sina arbetsuppgifter som meningsfulla, viktiga och värdefulla.

Arbetsmiljö

Tranås kommun arbetar aktivt för att utveckla och behålla en god arbetsmiljö med tydliga uppdrag där varje medarbetare vet vad som förväntas av mig som medarbetare. Det är viktigt att ha tydliga uppdrag som är kopplade till verksamhetens och kommunens mål, både på individnivå men även gruppnivå. De senaste åren har Tranås kommun arbetat aktivt för att samtliga yrkesroller ska ha uppdaterade uppdragsbeskrivningar. Målet är att samtliga förvaltningar ska ha genomfört arbetet inom de närmsta åren.

Det är viktigt att medarbetare känner arbetsglädje och har rätt kompetens för sina uppdrag.

Samtliga förvaltningar inom kommunen har regelbundna arbetsplatsträffar där verksamhetsaktuella frågor gällande arbetsmiljö har en stående punkt. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska vara en naturlig del i det vardagliga arbetet men även i de förvaltningsövergripande samverkansforum samt vidare till respektive nämnd.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	210831	200831
Total sjukfrånvaro i % av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	6,34	6,54
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,91	7,51
Sjukfrånvaro för män	4,48	3,35
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	3,04	2,68
Sjukfrånvaro 29 år eller yngre	5,82	6,26
Sjukfrånvaro 30-49 år	6,68	6,93
Sjukfrånvaro 50 år eller äldre	6,19	6,26

Den totala sjukfrånvaron för Tranås kommun ligger fortsatt över de måltal som kommunstyrelsen införde 2018 med ett mål att år 2021 ha en total sjukfrånvaro på 4,7 %. Innan covid-19-pandemin var Tranås kommun på god väg att få kontroll över sjuktalen. Arbetet med att sänka sjuktalen och att få kontroll över sjukfrånvaron kommer att fortsätta.

Kompetensförsörjning

Under 2021 antogs den centrala kompetensförsörjningsplanen av kommunstyrelsen. Under hösten 2021 kommer förvaltningarna med stöttning av HR-avdelningen att ta fram förvaltningsspecifika kompetensförsörjningsplaner för att kunna arbeta än mer proaktivt med rekryteringar. När detta arbete är gjort kommer kommunen ha identifierat vilka yrkesgrupper det framöver kommer vara ett större behov av samt vilka yrken som förväntas bli svåra att rekrytera. Detta blir en grund i ett arbete som HR-avdelningen kommer leda tillsammans med förvaltningarna, för att arbeta med att identifiera åtgärder som förhoppningsvis ska leda till att vi lyckas rekrytera inom dessa områden. Idag har varje förvaltning denna kännedom, men för att kunna arbeta än mer strategiskt och kommunövergripande i frågan, är det viktigt att få en samlad kommunövergripande bild av det kommande behovet och de utmaningar som det innebär.

Inom vissa områden konkurrerar kommunen med den privata arbetsmarknaden vilket är en

utmaning. Exempelvis gör en het arbetsmarknad att konsulter och företag i vissa branscher kan ge bättre villkor.

Inom några förvaltningar finns ett pågående arbete när det gäller att vidareutbilda medarbetare som redan har en anställning. Socialtjänsten har under flera år haft utbildningsanställningar i ett samarbete mellan kommunens vuxenutbildning och äldreomsorgen med syfte att utbilda undersköterskor. Även inom barn- och utbildningsförvaltningen finns ett påbörjat samarbete med regionens lärosäten kring planering av arbetsintegrerad utbildning.

Kompetensförsörjningen inom digitalisering ses som nödvändig för att kunna hålla jämna steg med utvecklingen och kunna ta del av de vinster som nya tillämpningar och arbetsätt erbjuder.

Antal tillsvidareanställda per förvaltning	210831	200831
Kommunledningsförvaltning	65	97
Teknik- o griftegårdsförvaltning	115	115
Bygg- o miljöförvaltning	14	15
Kultur- o fritidsförvaltning	36	38
Barn- o utbildningsförvaltning	667	720
Socialförvaltning	626	671
HR- o arbetsmarknadsförvaltning*	89	0
Antal anställda Tranås kommun	1 612	1 656

* Ny förvaltning from 2021-01-01

Inom samtliga förvaltningar har personalantalet minskat eller är oförändrat från samma tid föregående år. En anledning till minskade siffror inom kommunledningsförvaltning, socialförvaltning och barn- och utbildningsförvaltning, är att HR- o arbetsmarknadsförvaltningen startade 1 januari 2021 bestående av avdelningar från dessa tre förvaltningar.

Genom vakansprövning säkerställs att nyrekrytering endast sker i nödvändiga fall och att kompetensväxling sker i de fall inriktningen på tjänsten behöver ändras.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter, vilket även ska prägla hela kommunkoncernen. Det är kommunfullmäktige som beslutar om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning.

Delårsresultat

Tranås kommun redovisar efter åtta månader ett överskott på 70,6 mkr (77,5 mkr), vilket är 7 mkr sämre än samma tidpunkt förra året. Det budgeterade delårsresultatet uppgår till 29,4 mkr. Generellt sätt är delårsresultaten höga jämfört med årsresultaten. Några bidragande orsaker är att lönekostnaderna är ojämnt fördelade över året, sommarmånaderna medför ofta lägre kostnader för verksamheterna medan kostnaderna för anskaffade varor och tjänster tenderar att öka i slutet av året.

Prognosresultat för helår 2021

Helårsprognosen visar ett resultat på 25,4 mkr, vilket motsvarar en positiv differens mot budget på 6 mkr jämfört med det budgeterade helårsresultatet på 19,4 mkr.

Den totala prognosen för nämnderna är noll i avvikelse jämfört med budget. Det största underskottet visar HR- och arbetsmarknadsförvaltningen, som är en del av kommunstyrelsen, med en negativ avvikelse på -13,5 mkr. Underskottet för kommunstyrelsen som nämnd är -7,3 mkr. Barn- och utbildningsnämnden prognosticerar ett underskott på -1 mkr. Övriga nämnder prognosticerar överskott på sammanlagt 8,3 mkr.

För HR- och arbetsmarknadsförvaltningen är ökade kostnader för ekonomiskt bistånd främsta faktorn till det prognosticerade underskottet. Återhållsamhet på alla plan råder inom förvaltningen och arbete pågår med effektivisering av verksamheterna. Kommunstyrelsen får återkoppling löpande vad gäller prognosutvecklingen inom HR- och arbetsmarknadsförvaltningen men även från förvaltningen samt barn- och utbildningsförvaltningen.

Finansverksamheten lämnar en helårsprognos som är 6 mkr bättre än budgeterat. Avvikelsen består av mer skatteintäkter än budgeterat men även mer kostnader än budget i form av pensionskostnader och avslutade exploateringsprojekt. Under 2021, likt tidigare år, kommer Tranås Stadshuskoncernen dela ut 10 mkr till ägaren Tranås kommun. Utdelningen är beslutad i de kommunala bolagens ägardirektiv.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunens mål för god ekonomisk hushållning beslutas årligen av kommunfullmäktige i samband med budgetprocessen. Målen är uppdelade på finansiella mål och verksamhetsmål. Verksamhetsmålen grundar sig i kommunens utvecklingsstrategi, framtagna av kommunfullmäktige, där varje fokusområde har verksamhetsmål kopplat till sig.

 Målet är uppfyllt

 Målet uppfylls delvis

 Målet uppfylls inte

Finansiella mål

Kommunen har tre finansiella mål, vilka är kopplade till årets resultat, soliditet och budgetefterlevnad.

	Fokusmål 1 Årets resultat ska under en treårsperiod uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella bidrag		
	Prognos 2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31
Årets resultat (mkr)	25,4	44,8	-33,2
Resultat i % av skatteintäkter och bidrag	2,0 %	3,8 %	-2,8 %
Genomsnitt 3-årsperiod	1 %	0,07 %	-1,2 %
Slutsats	Målet är inte uppfyllt.		

I praxis finns en tumregel om att ett överskott på två procent av skatteintäkterna och generella bidrag är tillräckligt för att behålla förmågan att leverera service till sina medlemmar (Donatella, Petersson och Brorström, 2007). Tankegången som från början låg till grund för det så kallade två-procentsmålet var att sektorn med ett tvåprocentigt överskott skulle kunna finansiera samtliga investeringar med skatteintäkter och generella bidrag, utan att öka skuldsättningsgraden. Denna regel tillämpas i många enskilda kommuner. Givet olika nivåer på soliditet och investeringar bör två-procentsmålet inte vara relevant i alla kommuner, utan beroende av lokala förutsättningar. Därmed kan det finnas anledning att antingen ha ett högre eller lägre resultatmål än så. Helårspronosens utfall på vinst med 25,4 mkr ger 2 % i resultat av skatteintäkter och bidrag, vilket innebär att kommunen klarar praxis. Dock är vinsten för låg för att klara fokusmålet om ett resultat på minst 2 % i genomsnitt på tre år, då utfallet för åren 2019-2021 i genomsnitt blir 1 %.

	Fokusmål 2 Kommunens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse ska uppgå till minst 20 %	
	2021-08-31	2020-12-31
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse pensioner (%)	35,5	30,7
Slutsats	Målet är uppfyllt.	

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Måttet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Tranås kommun har under flera år redovisat positiva resultat och har därmed god soliditet. Efter några år av negativa resultat och nedåtgående trend för soliditeten har denna återigen ökat. Kommunens soliditet inklusive pensions-skuld som ansvarsförbindelse uppgår per 2021-08-31 till 35,5 % (2020-08-31 35,2 %).

Soliditeten enligt den så kallade blandmodellen uppgår till 72,4 % (2020-08-31 75,6%).

	Fokusmål 3 Vid konflikt mellan verksamhetsmål och ekonomiska resurser gäller det att hålla tilldelad budgetram	
	Prognos 2021-12-31	2020-12-31
Andel nämnder som håller tilldelad budgetram	5 av 7 (71,4%)	5 av 7 (71,4 %)
Slutsats	Målet uppfylls inte.	

Ekonomi betyder att hushålla med begränsade resurser. Kommuner ska enligt kommunallagen hushålla med sina resurser och sträva efter att få ut så mycket värde som möjligt av varje satsad krona. Det innebär att tillgång till ekonomiska och andra resurser sätter gräns för måluppfyllelsen och verksamhetens inriktning och omfattning, vilket är innebörden av tredje fokusmålet.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

En förutsättning för god ekonomi är balans mellan intäkter och kostnader. Tranås kommuns skatteintäkter samt intäkter från generella statsbidrag och kommunala utjämningsystemet är prognosticerade att öka med 50,2 mkr jämfört med 2020, vilket är en ökning med 4,2 %. Inför år 2018 tog kommunfullmäktige beslutet att höja kommunalskatten med 60 öre.

De ökade skatteintäkterna för 2021 kommer dels av positiva skatteavräkningar för åren 2020 och 2021. I SKR:s senaste prognos gav skatteavräkningarna en positiv avvikelse på 18 mkr. En annan förklaring är att skolmiljarden och äldreomsorgssatsningen bokföringsmässigt ses som generella bidrag.

Under 2021 beräknas kommunens nettokostnader öka med 52,8 mkr, vilket motsvarar en ökning på 5,2 %. Detta innebär att nettokostnaderna ökar mer än vad skatteintäkterna gör och indikerar att fortsatt effektiviserings- och besparingsarbete krävs.

Skatte- och nettokostnadsutveckling	Prognos 2021	2020	2019
Skatteintäkter och utjämning, mkr	1 256,3	1 206,1	1 168,8
Ökning skatteintäkter och utjämning jämfört med föregående år	4,2%	3,2%	3,9%
Verksamhetens nettokostnad inkl finansnetto, mkr	-1 230,9	-1 170,6	-1 211,3
Ökning (+)/minskning (-) i % jämfört med föregående år	+5,2%	-3,4%	5,7%

Självfinansieringsgrad av investeringar

Tranås kommun har som mål att kommunens investeringar ska vara självfinansierade, det vill säga finansierade av årets avskrivningar, avsättningar och årets resultat. En befolkningsökning i kombination med en demografisk utveckling som kräver alltmer välfärdstjänster har lett till att investeringsbehovet har ökat. Helårsprognosen för investeringar 2021 uppgår till 95,6 mkr (79,5 mkr). Investeringsbudgeten är 104,5 mkr. Investeringsutrymmet med en helårsprognos på 25,4 mkr uppgår till 65 mkr. Det innebär att kommunen inte kommer att kunna självfinansiera alla årets investeringar. Hittills under 2021 har likviditeten varit god vilket innebär att investeringarna under 2021 inte behöver finansieras via upplåning.

Kommunkoncernens totala investeringsbudget för år 2021 är 262,5 mkr, och enligt senaste prognos kommer 248,6 mkr av dem av nyttjas. AB Tranås bostäder prognosticerat att nyttja hela sin budgetram, medan Tranås kommun och Tranås Energis prognoser är lägre än budgeten.

Prioriteringar är en nödvändighet för att klara av de investeringar som krävs för framtiden. Ett omfattande arbete med investeringsprövning är en nödvändighet för hela kommunkoncernen med tanke på lånesituationen. Kommunens lokalgrupp arbetar tillsammans med Tranås bostäder för en god lokalplanering, då underhåll- och renoveringsbehovet av kommunens verksamhetslokaler är stort kommande år. I vissa fall kan det komma krävas nyproduktion av verksamhetslokaler.

Verksamhetsmål

I kommunfullmäktiges utvecklingsstrategi för 2020-2023 har fyra fokusområden valts ut för kommunen; Innovativ integration, Utbildningsnivå, Företagsklimat och Infrastruktur. Till varje fokusområde finns uppsatta mål. Genom att fokusera på fyra områden vill kommunen få positiva effekter såsom ökad tillväxt, trivsel, kreativitet och förbättrad folkhälsa, vilket i slutändan leder till ökade skatteintäkter och på längre sikt till mer resurser till välfärdstjänster.

Tranås kommun tar ett samlat grepp kring fokusmålen innovativ integration och utbildningsnivå. För att uppnå ett positivt resultat sker förvaltningsövergripande samverkan men även med Regionen och Länsstyrelsen Jönköpings län. I Tranås kommun bedrivs ett flertal integrationsprojekt som satsar på samhällsinformation, ökad trivsel i utsatta områden samt för att minska det digitala utanförskapet för de som inte har svenska som modersmål. Detta sker i samverkan med flera förvaltningar i

kommunen, civilsamhället och det privata näringslivet. Positivt för arbetet med fokusmålen är HR- och arbetsmarknadsförvaltningen som har ett övergripande ansvar för dessa frågor. I förvaltning finns en utbildningskoordinator med det huvudsakliga målet att öka individer som går till reguljära studier. Covid-19-pandemin har dock slagit hård mot de grupper i samhället som redan har det svårt. Den digitala studieformen passar inte alla och har tyvärr bidragit till ett utanförskap för många. Arbetslösheten har sjunkit något men är fortfarande hög bland utrikesfödda och framför allt bland kvinnorna. Även om fokusgrupperna är pausade så har arbetet bidragit till nya idéer att arbeta vidare med.

Pilen visar trenden. Exempelvis om ett mål inte uppnås kan trenden ändå vara positiv. Färgen indikerar om utvecklingen är positiv (grön), negativ (röd) eller oförändrad (svart).

1. Innovativ integration

Segregationen i Sverige ökar och antalet områden med socioekonomiska utmaningar blir fler, vilket även är en verklighet i Tranås kommun. Genom minskad boende- och skolegregation samt ökad sysselsättning kan trenden vändas. Med ett öppet och inkluderande förhållningssätt, där språket är nyckeln till framgång, arbetar kommunen för att förhindra utanförskap.

Fokusmål 1	Öka antalet godkända resultat i skolan			
	Utfall 2021-08-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend
Gymnasieelever med examen inom 4 år	-	70,2%	72,8%	
Elever åk 9 behörighet till yrkesprogram	-	83,3%	82,4%	
Elever åk 9 behörighet till ekonomi- och samhällsvetarprogram	-	81%	81%	
Slutsats	Målet kan ej utvärderas då statistik saknas.			

Fokusmål 2	Ökad sysselsättning bland utrikes födda			
	Utfall 2021-08-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend
Arbetslösheten bland utrikes födda (Jkpg län 17,5 %)	27,2 %	32,4 %	32,6 %	➔
Slutsats	Målet är uppfyllt. Även om arbetslösheten har gått ner bland utrikesfödda ligger Tranås kommun högt i förhållande till övriga länet. Statistiken är hämtad från Arbetsförmedlingen 2021-07-31.			

Fokusmål 3	Arbetslösheten minskar till under genomsnittet i länet (6,3 %)			
	Utfall 2021-08-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend
Arbetslösheten i Tranås kommun	8,4 %	10,5 %	8,1 %	➔
Slutsats	Arbetslösheten har sjunkit i Tranås kommun, dock når vi inte målet med att minska arbetslösheten till genomsnittet i länet. Statistiken är hämtad från Arbetsförmedlingen 2021-07-31.			

2. Utbildningsnivå

Sveriges befolkning får generellt en allt högre utbildningsnivå, dock ser vi att Tranås kommun ligger efter. En tillväxtfaktor för Tranås kommun är att öka utbildningsnivån i syfte att säkerställa kompetensförsörjning och innovationskraft för såväl näringslivet som offentlig sektor.

Fokusbildningsnivå	Fokusmål 1	Fler ungdomar väljer högre utbildning		
		Utfall 2021-08-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31 Trend
	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning	-	31 %	31 %
	Slutsats	Målet kan ej utvärderas då statistik saknas.		

Fokusmål 2	Fler människor stannar kvar eller återvänder för att bo eller arbeta i kommunen			
	Utfall 2021-08-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend
Personer som flyttat till Tranås kommun	839 personer	871 personer	924 personer	
Personer som flyttat från Tranås kommun	834 personer	969 personer	899 personer	
Slutsats	Senaste tillgängliga uppgift 2021-06-30. Målet uppfylls till viss del med en ökning på fem personer.			

3. Företagsklimat

Ett bra företagsklimat är viktigt för att skapa tillväxt och arbetstillfällen i Tranås kommun. Ett attraktivt näringsliv ger nyetablering av företag, arbetskraftsinflyttning samt ökad sysselsättning.

Fokusmål 1	Kommunens ranking av företagsklimat ska öka till topp 20 i Sverige			
	Utfall 2021-08-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend
Ranking i Svenskt Näringslivs enkätundersökning Företagsklimat	-	Plats 22	Plats 33	
Slutsats	Målet kan ej utvärderas. Under 2020 togs ett stort steg genom att gå från plats 33 till 22. Därefter har vi under 2021 fått in en delrapport som indikerar att utvecklingen går åt rätt håll. Den 22 september 2021 kommer nya rankingen.			

Fokusmål 2	Byggklar tomtmark ska finnas i kommunen			
	Utfall 2021-08-31	Utfall 2020-12-31	Utfall 2019-12-31	Trend
Kvm byggklar tomtmark	45 000 kvm	45 000 kvm	100 000 kvm	
Slutsats	Detta är ett nytt mål som först ska förankras i berörda instanser. Måluppfyllelse kommer att ta några år. Idag har vi dock en bra situation gällande byggklar tomtmark, som vi vill ska bli ännu bättre.			

4. Infrastruktur

De senaste årtiondena har det blivit allt vanligare att arbeta i en annan kommun än sin boendekommun, där även närhet till storstadsregioner har stor betydelse. För tillväxt i Tranås kommun är det viktigt att ingå i en större arbetsmarknadsregion där infrastruktur och kommunikationer har en av-

görande roll. Genom bättre infrastruktur kan fler kommuninvånare bo i Tranås kommun men på ett enkelt sätt pendla till arbete i närliggande kommun eller större stad.

Fokusmål 1 Utökad turtäthet med tåg och buss	
Utfall 2021-08-31 Utfall 2020-12-31 Utfall 2019-12-31	
Turtäthet	
Slutsats	Även i år har trafikeringsupplägg och pendling i hög grad påverkats av pandemin med svag resandeutveckling och därmed tillfälliga förändringar i trafikeringsupplägget. En avgörande fråga för Tranås kommun är fortsatt att kunna utveckla pendeltågstrafiken mot både Jönköping och Linköping, med kortare restider och färre byten. Under året har kommunen tagit initiativ för ett utvecklat samarbete i framför allt mellanregionala relationer. Under hösten kommer även planeringen för en stadsbusstrafik att återupptas.

Fokusmål 2 Högre standard på vägnätet till och från Tranås	
Utfall 2021-08-31 Utfall 2020-12-31 Utfall 2019-12-31	
Standard vägnät	
Slutsats	Målet uppfylls delvis. Nära bakåt i tiden ligger den mötesfria sträckan på Rv 32 och upprustning av vägen mot Ödeshög. Hittills i år har emellertid inga större infrastrukturprojekt som påverkar tillgängligheten till Tranås genomförts. En pendlarparkering har iordningställts vid södra infarten vid Rv 32. Under 2021 pågår arbetet med nya infrastrukturplaner för stat och region med formell remiss runt årsskiftet.

Fokusmål 3 Utbyggnad av gång- och cykelbanor i kommunen	
Utfall 2021-08-31	
Aktivitet under året	Under 2021 pågår arbetet med att anlägga nya kommunala gång- och cykelbanor längsmed Bäckagatan och riksväg 131 på sträckan Hätterondellen till Sportvägen samt längs Säbyvägen sträckan Hagadalsgatan och befintlig GC-väg mot Höganloft. I samband med nyasfaltering av Vädergatan och Beckhemsvägen kommer även GC-vägar att byggas på berörda sträckor.
Slutsats	Målet kommer uppfyllas. Kommunala GC-vägar Tranås kommun hade 2020 60 978 m kommunala GC-vägar och vid årets slut 2021 beräknas Tranås kommun ha ca 63 078 m GC-vägar. Detta innebär att GC-vägnätet har byggt ut med ca 2 100 m. Statliga GC-vägar I Tranås kommun finns 2021 7 289 m statlig GC-väg och inga statliga GC-vägar kommer byggas under 2021.

Kommunkoncernen

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild över kommunens ekonomiska ställning, åtaganden och resultat. Kommunens intressenter ges därmed möjlighet att bedöma helheten, oavsett val av verksamhetsform.

I kommunkoncernen ingår, förutom Tranås kommun, Stadshuskoncernen och Östanå Parken AB.

Tranås Stadshus AB äger de båda bolagen Tranås Energi AB och AB Tranås bostäder. AB Tranås bostäder äger, bygger och förvaltar bland annat kommunens verksamhetslokaler och Tranås Energi AB bedriver verksamhet inom elproduktion och elhandel.

Tranås Stadshuskoncern prognosticerar för 2021 ett resultat efter finansnetto på 29,2 mkr jämfört med budget 26,7 mkr. Prognosen indikerar på ett resultatmässigt bättre år för Stadshuskoncernen jämfört med förra året. Höga elpriser har fått en positiv resultatpåverkan för Tranås Energi AB, som prognosticerar ett resultat efter finansiella poster som är 3 mkr bättre än budget. AB Tranås bostäder har drabbats av intäktstapp i form av hyresrabatter till hyresgäster i branscher som är särskilt drabbade av pandemin. För år 2021 prognosticerar AB Tranås bostäder ett resultat efter finansiella poster som är 0,9 mkr sämre än budget.

Avslutande kommentar

Tranås kommun har i flera års tid uppvisat goda resultat med en stark soliditet, men de negativa resultaten 2018-2019 har försämrat kommunens ekonomiska ställning. Föregående års trendbrott med starkt resultat ser ut att följas upp med ett överskott även 2021, vilket är glädjande.

Goda resultat krävs för att möta den demografiska utveckling som i praktiken betyder att färre ska försörja fler. De åldersgrupper som är i störst behov av välfärdstjänster ökar, samtidigt som skatteintäkterna inte förväntas öka i samma utsträckning. Detta gäller inte enbart Tranås kommun utan är talande för hela kommunsektorn.

Sedan 2018 har kommunens förvaltningar arbetat hårt med besparingar för att nå en budget i balans. Fortsatt besparings- och effektivitetsarbete pågår med fokus på prognossäkerhet, för att ge politikerna de bästa förutsättningarna att fatta beslut. För att klara god ekonomisk hushållning, och inte tära på kommande generations resurser, krävs ett resultatmål på minst två procent, helst tre.

Tranås kommun har utmaningar med sin höga arbetslöshet och sina höga kostnader för försörjningsstöd, vilket särskiljer vår kommun jämfört med andra. Ett led i att vända denna negativa utveckling är satsningen på nya HR- och arbetsmarknadsförvaltningen, som en effektiviserande åtgärd för att öka aktiviteten kring arbetsmarknadsåtgärder och därmed kunna ge fler medborgare i Tranås kommun möjligheten till egenförsörjning.

Tranås kommun har kostsamma investeringar framför sig. En stor del av investeringarna avser lokaler för barn- och utbildning, men även inom äldreomsorgen och fritidsområden. Äldre investeringar behöver uppdateras, förverkligande av kommunens stadsvision, samt framtagande av mark för bostäder och företag. För att klara av dessa kostnadsökningar, samt för att uppnå god ekonomisk hushållning, behöver kommunen säkerställa ekonomiskt utrymme i driftsbudgeten.

Balanskravsutredning och resultatutjämningsreserv

En balanskravsutredning ska redovisas i årsredovisningen enligt 11 kap. 10 § Lagen om kommunal bokföring och redovisning. Det finns krav att kommuner ska ha en ekonomi i balans. Vid negativt resultat ska kommunfullmäktige anta en åtgärdsplan för hur det negativa underskottet ska återställas de närmaste tre åren i enlighet med 11 kap. 12 § Kommunallagen. Upplysning ska lämnas om hur tidigare räkenskapsårs negativa balanskravsresultat har reglerats och om det balanskravsresultat som återstår att reglera. Att balanskravet uppfylls är en grundförutsättning för långsiktig stabilitet.

Tranås kommuns prognos visar ett resultat på 25,4 mkr för år 2021. Efter justeringar uppgår årets balanskravsresultat till 21,6 mkr.

Avstämning balanskrav, mkr	Prognos	
	2021	2020
Årets resultat	25,4	44,8
Avgår realisationsvinster	-2,8	-1,3
Avgår realisationsförluster	0,1	4,9
Synnerliga skäl att inte återställa	0,0	0,0
Reservering RUR	-1,1	-24,1
Balanskravsresultat	21,6	24,3

Resultatutjämningsreserv

I enlighet med kommunfullmäktiges regler för god ekonomisk hushållning finns även beslut om resultatutjämningsreserv (RUR). Detta gör det möjligt för kommun att reservera delar av

ett positivt resultat. Denna reserv kan sedan användas för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel. År 2020 var första året som kommunen hade möjlighet att tillämpa RUR.

Beräkningen av RUR grundar sig i skatteintäkter och generella bidrag (1 256 mkr) med en möjlig avsättning vid överskott på 1 % av skatteintäkter. Det ger 12,6 mkr i krav på lägsta resultat med ett tak på maximal total avsättning på 25,2 mkr (2 % av skatter och bidrag). Då helårsprognosen är högre än ett resultat på 12,6 mkr finns möjlighet till avsättning på 1,1 mkr för år 2021.

Resultatutjämningsreserv, mkr	Prognos 2021
Ingående värde	24,1
Reservering till RUR	1,1
Disponering av RUR	0,0
Utgående värde	25,2

Återställande av negativt balanskravsresultat

Tranås kommun har inget ingående negativt balanskrav. Helårsprognosen indikerar att så även blir fallet år 2022.

Balanskravsresultat, mkr	Prognos 2021
IB ack ej återställda negativa resultat	0,0
Summa	
UB ack ej återställda negativa resultat	0,0

Förväntad utveckling

Ekonomi och konjunkturutveckling

I takt med ökad vaccineringsgrad förväntas en extra skjuts i *konjunktturen* under hösten 2021. Resultaten för kommuner och regioner beräknas bli relativt starka, vilket även Tranås kommuns helårsprognos indikerar.

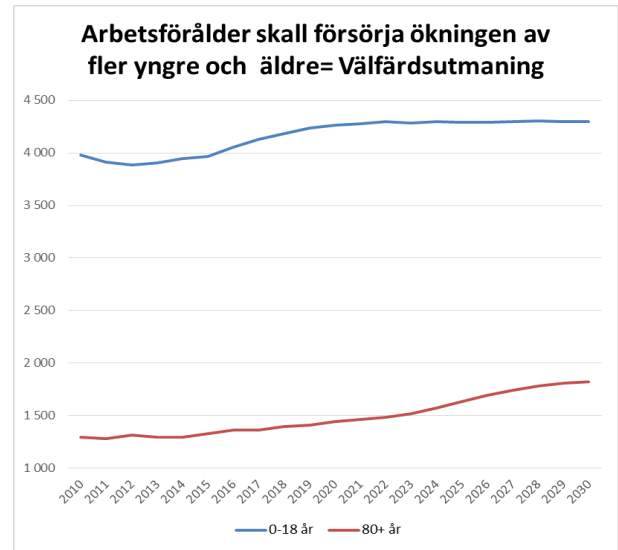
Utsikterna för arbetsmarknaden i Sverige ljusnar under hösten 2021 men *arbetslösheten* förväntas bli hög i flera år framöver. Tranås kommuns arbetslöshet har under 2021 sjunkit, vilket dock inte är särskiljande utan följer samma trend som övriga kommuner i Sverige. Därmed kvarstår kommunens utmaning med att få fler kommuninvånare i arbete vilket föranlett kommunens beslut om att satsa på att få fler 30–50-åringar i arbete.

Kommunens *kostnader* förväntas öka kommande år och med största sannolikhet kommer inte skatteunderlagets tillväxt att räcka till för att möta uppräknade faktorer. För att undvika skattehöjningar eller ytterligare besparingar krävs effektiviseringar inom verksamheterna. Digitalisering kan vara ett hjälpmedel i att bedriva kostnadseffektiva verksamheter.

Demografi

Befolkningssammansättningen i Sverige håller på att förändras. Vi får fler äldre, det föds fler barn och den globala migrationen fortsätter att öka. Hela 56 procent av befolkningsökningen de kommande tio åren beräknas komma i gruppen 80 år eller äldre.

Tranås kommun följer samma trend, vilket grafen till höger visar. Antalet personer i arbetsför ålder förväntas inte öka lika mycket som antalet yngre och äldre förväntas att öka tillsammans. Därmed tilltar de demografiska utmaningarna för Tranås kommun de kommande åren.

Fortsatt arbete med lokalöversyn och lokalbehov krävs, framför allt inom barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. Såväl antalet äldre som ungdomar i högstadiet och gymnasiet i kommunen ökar, det föddes fler barn än vanligt under år 2020, och därtill finns ett behov av gruppboende för LSS- och psykiatriboende. Sammanfattningsvis visar detta på att investeringsbehovet i kommunen är fortsatt stort.

Investeringar

Tranås kommun har planer på nya verksamhetsfastigheter såsom skola i Granelund med tillagningskök och fullmättshall inklusive läktare samt byggnation av nya gruppboende. Förutom investeringsbehov i verksamhetslokaler har kommunen en växande infrastrukturens skuld som kräver stora reinvesteringar.

Ökade investeringar kan innebära att ett lånebehov uppstår om inte kommunen uppvisar starka överskott kommande år. För att undvika lånefinansiering bör kommun skapa ekonomiskt utrymme genom systematiska effektiviseringar i verksamheterna, utan att ge avkall på kvalitén.

Kompetensförsörjning

Utmaningen med kompetensförsörjningen förväntas fortsätta. Ökat personalbehov ses som en av kommunernas stora utmaningar

framöver, vilket också ökar konkurrensen om personal till välfärdstjänster. Om kommunerna inte lyckas rekrytera ses konsekvenser såsom kompetensbrist och högre lönekostnader. Det är därför av stor vikt att kommunen är en attraktiv arbetsgivare.

Flera förvaltningar upplever redan idag svårigheter i att rekrytera. Barn- och utbildnings-

förvaltningen ser att behovet av behöriga och legitimerade lärare är stort och bedöms öka framöver. Socialtjänsten har svårigheter i att rekrytera sjuksköteskor och socialsekreterare, och kultur- och fritidsförvaltningen ser en utmaning i att hitta rätt kompetenser inom anläggning.

Resultaträkning, balansräkning och noter

Resultaträkning

belopp i mkr	Not	Budget helår 2021	Helårs- prognos 2021	Utfall 20210101- 20210831	Utfall 20200101- 20200831
Verksamhetens intäkter	2	333,7	319,2	193,1	199,8
Verksamhetens kostnader	3	-1 523,4	-1 524,4	-949,5	-927,7
Avskrivningar	4	-40,9	-39,7	-27,0	-28,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-1 230,6	-1 244,9	-783,4	-755,9
Skatteintäkter	5	856,1	871,8	587,0	566,7
Generella statsbidrag och utjämningsar	6	379,4	384,5	259,5	259,1
VERKSAMHETENS RESULTAT		1 235,5	1 256,3	846,5	825,7
		4,9	11,4	63,2	69,8
Finansiella intäkter	7	16,0	15,5	8,1	8,7
Finansiella kostnader	8	-1,5	-1,5	-0,6	-1,0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		19,4	25,4	70,6	77,5
Extraordinära poster (netto)	9	0,0	0,0	0,0	0,0
PERIODENS RESULTAT	10	19,4	25,4	70,6	77,5

Balansräkning**Balansräkning**

Belopp i mkr	Not	Utfall 20210101- 20210831	Bokslut 20200101- 20201231
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	483,4	496,1
Maskiner och inventarier	12	77,3	81,4
Pågående anläggningar	13	46,2	25,0
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		607,0	602,5
Finansiella anläggningstillgångar			
Värdepapper, andelar, bostadsrätter	14	41,8	38,3
Långfristiga fordringar	15	3,2	3,2
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		45,0	41,5
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		652,0	644,0
Omsättningstillgångar			
Varulager	16	1,5	1,3
Exploateringsfastighet	16	85,0	75,5
Kortfristiga fordringar	17	137,6	116,5
Kortfristiga placeringar	18	116,5	81,4
Kassa och bank	19	60,5	80,8
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		401,1	355,5
SUMMA TILLGÅNGAR		1 053,1	999,5
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital		691,9	647,1
Periodens resultat		70,6	44,8
Summa eget kapital	20	762,5	691,9
Avsättningar			
Avsättningar	21	67,4	64,6
Skulder			
Långfristiga skulder	22	43,1	39,0
Kortfristiga skulder	23	180,1	204,0
Summa skulder		223,2	243,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 053,1	999,5
Ansvarsförbindelser			
Borgensförbindelser	24	1 216,2	1 188,7
Pensionsförpliktelser	25	389,0	384,8
Övriga ansvarsförbindelser	26	6,2	5,9
		1 611,4	1 579,4

Not 1 Tillämpade redovisningsprinciper

Tranås kommun följer den kommunala redovisningslagen Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer, med vissa undantag.

Periodisering

Kostnader och intäkter som avser redovisningsåret har i huvudsak belastat eller tillgodoräknats periodens redovisning.

Löner avseende timanställda och Ob-ersättning till månadsanställda redovisas enligt kontantprincipen. Det innebär att löner och ersättningar som intjänats under augusti belastar september, vilket är ett avsteg från principen om matchning. Avvikelsen förklaras med att summan av dessa kostnader inte upp- går till något väsentligt belopp. Mot denna bakgrund gör kommunen bedömningen att påverkan på resultatet är försumbart.

Skatteintäkter

Periodens redovisade skatteintäkter består av preliminära skatteinbetalningar som kommit kommunen tillgodo under året, prognos för slutavräkning för innevarande år, samt skillnaden mellan den slutliga taxeringen och den redovisade skatteintäkten för föregående år.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) decemberprognos, i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter. Avseende delårsrapporten baseras uppgifterna på SKR:s prognos som delges i augusti.

Övriga intäkter

Från år 2007 ställer lagstiftningen krav på att VA-verksamheten ska särredovisas från annan verksamhet. Anslutningsavgiften ska betraktas som förutbetalad intäkt, vilken successivt intäktförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Anslutningsavgiften ska därmed periodiseras över en beräknad nyttjandeperiod på 50 år. Tranås

kommun uppfyller dessa krav och en särskild särredovisning upprättas.

Investeringsbidrag redovisas som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras linjärt över anläggningens nyttjandeperiod i enlighet med RKR R2 Intäkter.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar vid årets slut. Tillsammans med ej kompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas den som en kortfristig skuld.

Anläggningstillgångar

Vad gäller anläggningstillgångar följer Tranås kommun RKR R4. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk och med nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om anskaffningsvärdet överstiger ett prisbasbelopp.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas månaden efter som investeringen tas i bruk. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. På tillgångar i form av mark och konst görs inga avskrivningar.

Under 2021 har kommunen ändrat redovisningen så att pågående anläggningar redovisas på eget balanskonto, vilket lett till att ingående balanser justerats jämfört med bokslutet 2020-12-31.

Enligt LKBR 7 kap. 1 § ska samtliga anläggningstillgångar (inkl. finansiella anläggningstillgångar) värderas till anskaffningsvärde.

Vad gäller markexploatering har kommunen under 2021 ändrat redovisningen för att kunna följa rekommendationer från RKR. Mark som iordningsställt för försäljning ska enligt RKR redovisas såsom omsättningstill-

gång, vilket tidigare var inkluderat i anläggningstillgångar. Med anledning av detta har ingående balanser för anläggningstillgång och omsättningstillgång justerats jämfört med bokslutet 2020-12-31.

Komponentavskrivning

Enligt rekommendation RKR R4 Materiella anläggningstillgångar, ska en tillgång delas upp på olika komponenter och skrivas av separat, om den förväntade skillnaden i förbrukning mellan de olika komponenterna är väsentlig. Tranås kommun uppfyller kraven avseende komponentavskrivning.

Enligt RKR rekommendation R5, ska vid finansiellt leasingavtal leasingobjektet redovisas som anläggningstillgång i balansräkningen, medan så inte är fallet om ett operationellt leasingavtal föreligger. Kommunens finanspolicy uttrycker restriktivitet vad gäller leasing och avsikten är att omfattningen av leasing ska minska. Därmed har inte något leasingobjekt redovisats som anläggningstillgång i kommunens balansräkning.

Pensionsskulden

Avseende pensioner följer Tranås kommun RKR R10. Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att intjänade pensioner fram till och med år 1997 inte redovisas som skuld eller avsättning, utan redovisas som ansvarsförbindelse. Endast utbetalningar som avser denna del av pensionsskulden belastar resultatet.

Pensionsförmåner intjänade från år 1998 redovisas som förpliktelse i balansräkningen. Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder och utbetalning sker i mars nästkommande år, förutom avtalet AKAP-KL vars utbetalningar sker kvartalsvis. Försäkringsavgift för pensionsförmåner över 7,5 inkomstbasbelopp betalas ut löpande under året. Visstidspensioner samt särskild avtalspension redovisas som avsättningar. Redovisning av löneskatt sker i enlighet med RKR:s rekommendation R10. Den särskilda löneskatten redovisas enligt samma principer som gäl-

ler för redovisning av pensioner, den så kallade blandmodellen. Förändringen avseende pensionsskuld har bokförts i enlighet med pensionsadministratören KPA:s beräkningar.

Enligt RKR R10 ska nämnas huruvida kommunen innehar finansiella placeringar av pensionsmedel. I Tranås kommun förekommer inte finansiell placering av pensionsmedel. Medlen återlånas i verksamheten.

Övrigt

Enligt RKR R9 redovisas avsättningar för återställande av Norraby deponeringsplats. Deponering av icke brännbart avfall pågick till och med år 2008. Nuvärdesberäkning av kommande utbetalningar har gjorts och beräkningen visar att tillräckliga medel är avsatta. Baserat på en projektering beräknas den totala sluttäckningskostnaden uppgå till cirka 29 mkr. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en diskonteringsränta på 1,5 procent. Återställandet av deponin startade 2013 och beräknas pågå fram till 2028.

Jämförelsestörande poster

Händelser som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder redovisas som jämförelsestörande poster. Som jämförelsestörande post redovisas intäkter och kostnader som sällan förekommer.

Finansiella instrument

Enligt LKBR 7 kap. 6 § ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde. Tranås kommun innehar tillgångar i form av kortsiktiga placeringar i fonder på sammanlagt 81 mkr med en orealiserad vinst på sammanlagt 360 tkr per 2020-12-31. Den orealiserade vinsten har bokförts i resultaträkningen.

Finanspolitik

Kommunen och dess helägda bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Vidare ska kommunen och dess helägda bolag förvalta sina medel på ett

sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Denna policy gäller för kommunen och dess direkt och indirekt helägda bolag.

Policyn inkluderar de föreskrifter för kommunens medelsförvaltning som fullmäktige ska fastställa enligt Kommunallag (2017:725) 11

kap 2-4 §. Kommunfullmäktige beslutar om ramar för upp- och utlåning, borgen, likviditetsbehov för investeringar, avsättning för pensionsmedel, avsättning för framtida ändamål samt övriga finansiella lån i samband med årligt budgetbeslut.

Nuvarande finanspolicy antogs av kommunfullmäktige november 2017.

Nothänvisning Resultaträkning

belopp i mkr		Utfall	Utfall
		2021-01-01- 2021-08-31	2020-01-01- 2020-08-31
Not 2.	Verksamhetens intäkter		
	Verksamhetens externa intäkter	193,1	199,8
	Varav Vatten- och avloppsavgifter	25,3	22,6
	Varav Avfallsavgifter	10,8	10,5
	Varav Vård- och omsorgsavgifter	22,5	23,0
	Varav Barnomsorgsavgifter	9,9	10,4
	Varav Driftbidrag från staten	36,8	50,0
	Varav Ersättning försäkringskassan (LASS*)	12,7	13,0
	Varav Vinst försäljning anläggningstillgångar	2,8	0,9
	Varav Övriga verksamhetsintäkter	72,2	69,6
	Verksamhetens intäkter	193,1	199,8
Not 3.	Verksamhetens kostnader		
	Nämndrelaterade kostnader	-1 001,0	-966,2
	Förlust försäljning fastighet (mark, byggnad)	0,1	0,0
	Pensionskostnad inkl löneskatt	33,8	22,6
	Pensionsutbetalning ansvarsförbindelse inkl löneskatt	17,6	15,9
	Verksamhetens kostnader netto	-949,5	-927,7
Not 4.	Avskrivningar		
	Fastigheter och anläggningar	-12,6	-12,3
	Maskiner och inventarier	-14,3	-15,7
	Summa	-27,0	-28,0
Not 5.	Skatteintäkter		
	Kommunalskatt	569,6	568,0
	Begravningsavgift	5,8	6,1
	Slutavräkningar	11,6	-7,4
	Summa	587,0	566,7
Not 6.	Generella statsbidrag, utjämning mm		
	Inkomstutjämning	153,2	153,6
	Införandebidrag	0,0	4,9
	Flyktingbidrag från staten	0,0	3,8
	Regleringsbidrag/-avgift	37,5	13,0
	Kostnadsutjämning	25,0	16,8
	Utjämningsbidrag/avgift LSS	7,9	8,4
	Fastighetsavgift	26,5	24,3
	Extra bidrag välfärd 2020	0,0	34,5
	Skolmiljarden	2,3	0,0
	Äldreomsorgssatsningen	7,2	0,0
	Summa	259,5	259,1
Not 7.	Finansiella intäkter		
	Utdelning på aktier och andelar	7,0	7,4
	Överskottsfond pensionsförsäkringar	0,0	0,4
	Ränteintäkter	1,0	1,0
	Ränteintäkter på kundfordringar	0,1	0,0
	Summa	8,1	8,7

Delårsrapport 2021-08-31

		Utfall	Utfall
		2021-01-01- 2021-08-31	2020-01-01- 2020-08-31
belopp i mkr			
Not 8.	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader	-0,6	-0,8
	Förlust finansiella anläggningstillgångar	0,0	-0,2
	Summa	-0,6	-1,0
Not 9.	Extraordinära intäkter		
	Övriga	0,0	0,0
	Summa	0,0	0,0
Not 10.	Periodens resultat		
	Periodens resultat	70,6	77,5
	Summa periodens resultat	70,6	77,5
		Utfall	Utfall
		2021-08-31	2020-08-31
	Avstämning balanskrav		
	Periodens resultat	70,6	77,5
	Avgår realisationsvinster/förluster	-2,7	0,2
	Balanskravsresultat	67,9	77,7

Nothänvisning Balansräkning

belopp i mkr		Utfall	Bokslut
		2021-01-01- 2021-08-31	2020-01-01- 2020-12-31
Not 11.	Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
	Ingående anskaffningsvärden	805,5	853,5
	Inköp	0,5	62,1
	Försäljningar/utrangeringar	-0,5	-12,1
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	805,5	903,5
	Ingående avskrivningar	-309,4	-291,1
	Årets avskrivningar	-12,6	-18,4
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-322,1	-309,5
	Utgående redovisat värde	483,4	594,1
Not 12.	Maskiner och inventarier		
	Ingående anskaffningsvärde	247,2	231,3
	Inköp	10,2	17,4
	Försäljningar/utrangeringar	0,0	-0,7
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	257,4	247,8
	Ingående avskrivningar	-165,7	-143,5
	Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,7
	Årets avskrivningar	-14,3	-22,9
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-180,1	-165,7
	Utgående redovisat värde	77,3	82,2
Not 13.	Pågående anläggningar		
	Pågående ny- till och ombyggnad		
	Ingående anskaffningsvärde	24,3	2,5
	Inköp	21,2	21,8
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	45,5	24,3
	Pågående maskiner och inventarier		
	Ingående anskaffningsvärde	0,7	0,0
	Inköp	0,0	0,7
	Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0,8	0,7
	Utgående redovisat värde	46,2	25,0
Not 14.	Värdepapper, andelar och bostadsrätter		
	Andelar i koncernföretag		
	Tranås Stadshus AB	18,0	14,5
	Östanå Parken AB	10,3	10,3
	Aktier och andelar, övriga		
	Rederi AB SS Boxholm II	0,1	0,1
	Södra Skogsägarna ekonomisk förening	0,1	0,1
	Kommuninvest ekonomisk förening	13,2	13,2
	Utgående bokfört värde	41,8	38,3

Delårsrapport 2021-08-31

belopp i mkr		Utfall	Bokslut
		2021-01-01- 2021-08-31	2020-01-01- 2020-12-31
Not 15.	Långfristiga fordringar		
	Fordran Östanå Parken AB	0,3	0,3
	Medlemskonto Södra Skogsägarna	2,9	2,9
	Utgående bokfört värde	3,2	3,2
Not 16.	Omsättningstillgångar		
	Varulager	1,5	1,3
	Exploateringsfastighet	85,0	75,5
	Utgående bokfört värde	86,5	76,8
Not 17.	Kortfristiga fordringar		
	Fakturafordringar	12,5	24,0
	Interimsfordringar	49,4	41,7
	Skattefordringar	24,0	10,7
	Fordran koncernföretag	45,2	38,5
	Övriga fordringar	6,5	1,6
	Utgående bokfört värde	137,6	116,5
Not 18.	Kortfristiga placeringar		
	Obligationer/Företagscertifikat	116,5	81,4
	Utgående bokfört värde	116,5	81,4
Not 19.	Likvida medel		
	Kassa/Plusgiro/Bank	60,5	80,8
	Utgående bokfört värde	60,5	80,8
Not 20.	Eget kapital		
	Eget kapital	691,9	647,1
	Årets resultat	70,6	44,8
	Utgående bokfört värde	762,5	691,9
	Soliditet	72,4%	69,2%
	Soliditet inkl pensionsskuld ansvarsförbindelse	35,5%	30,7%
Not 21.	Avsättningar		
	Avsättningar för pensioner		
	Ålders-/förmånsbestämd-/efterlevandepension	22,5	20,5
	Summa pensionsavsättningar	22,5	20,5
	Särskild löneskatt	5,5	5,0
	Summa pensionsavsättningar, inkl löneskatt	28,0	25,4
	Övriga avsättningar		
	Avsättning återställande av deponeringsplats	25,2	25,5
	Avsättning investeringsfond Vatten- och Avlopp	7,0	7,1
	Avsättning investeringsfond Avfall	1,3	1,3
	Avsättning Griftegård - resultat	5,9	5,3
	Summa övriga avsättningar	39,3	39,2
	Utgående bokfört värde	67,4	64,6

Delårsrapport 2021-08-31

belopp i mkr		Utfall	Bokslut
		2021-01-01- 2021-08-31	2020-01-01- 2020-12-31
Not 22.	Långfristiga skulder		
	Förutbetalade intäkter från anslutningsavgifter Vatten- och Avlopp intäkt anslutningsavgifter VA	42,3	38,0
	Investeringsbidrag	0,8	1,0
	Utgående bokfört värde	43,1	39,0
Not 23.	Kortfristiga skulder		
	Leverantörsskulder	21,7	45,0
	Övriga kortfristiga skulder	24,9	26,4
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
	Förutbetalda intäkter övriga	48,0	29,5
	Semesterlöneskuld och övertidsskuld	22,7	49,5
	Upplupna pensioner	27,3	27,4
	Lagstadgade sociala avgifter	16,6	17,6
	Upplupna kostnader, övriga	18,9	8,8
	Utgående bokfört värde	180,1	204,0
Not 24.	Borgensförbindelser		
	Kommunägda företag		
	AB Tranås bostäder	774,5	746,0
	Tranås Energi AB	266,5	267,5
	Tranås Stadshus AB	174,1	174,1
	Föreningar		
	Sommens Byggnadsförening	0,1	0,1
	Tranås Ridklubb	0,9	0,9
	Summa	1 216,2	1 188,7
	Övriga borgensförbindelser		
	Under 2002 har Tranås kommun ingått medlemskap i Kommuninvest Ekonomisk förening. Denna förening äger Kommuninvest i Sverige AB som i första hand förmedlar lån till kommuner och kommunala bolag. Medlemskapet innebär också att kommunen tillsammans med övriga medlemmar tecknar solidarisk borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för de förpliktelser som Kommuninvest i Sverige AB åtar sig i sin verksamhet (Kommunfullmäktige 2002-06-17, §62).		
Not 25.	Pensionsförpliktelser och särskild löneskatt äldre än 1998		
	Pensionsförpliktelser	313,1	309,7
	Löneskatt	76,0	75,1
	Summa	389,0	384,8
Not 26.	Övriga ansvarsförbindelser o ställda säkerheter		
	Gravskötselavtal	6,2	5,9
	Summa	6,2	5,9
Övrigt	Leasingavtal		
	Fordon med förfall inom 1 år	1,7	1,0
	Fordon med förfall inom 1 -5 år	9,9	10,4
	Summa	11,6	11,4

Driftsredovisning 2021-08-31

Både Tranås kommun och Stadshuskoncernen prognosticerar positiva resultat för 2021. AB Tranås bostäders resultat är 0,9 mkr lägre än budgeterat på grund av större underhållsarbeten medan Tranås Energi AB redovisar 3 mkr bättre i utfall än budgeterat. Läs mer i respektive bolags verksamhetsberättelse för år 2021-08-31.

För 2021-08-31 uppgår Tranås kommuns resultat till 70,6 mkr (77,5 mkr). Prognosen för helåret visar ett överskott på 25,4 mkr. Nämnernas nettokostnad är enligt budget. Dock förekommer det över- och underskott mellan de olika nämnderna. Underskotten vägs upp av överskotten och de största avvikelserna är för barn- och utbildningsnämnden med -1 mkr samt HR- och arbetsmarknadsförvaltningen med -13,5 mkr. Positiva avvikelser prognosticerar socialnämnden, 5,2 mkr, teknik- och griftegårdsnämnden, 2,5 mkr samt kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen, 6,2 mkr.

Kommunens positiva resultat beror på förbättrade skatteintäkter än budgeterat på 25 mkr samt bidrag från staten för sjuklönekostnader med 3 mkr. Det positiva resultatet beror även på minskade kostnader i vissa verksamheter på grund av covid-19-pandemin. Dessutom har kostnaderna för resor, interna och externa utbildningar och konferenser minskat kraftigt.

Extra tillskott från regeringen i form av bidrag har även gått till äldreomsorgen samt till skolan som förbättrat deras resultat. Bidragen har varierande livslängd vilket är viktigt för förvaltningen att ta hänsyn till så att inte verksamhetskostnader fortgår efter bidragsperiodens slut.

Verksamheternas prognostiserade nettokostnader exklusive finansverksamheten i relation till skatteintäkter och generella bidrag uppgår till 98 % . Nettokostnaderna exklusive finansverksamheten i verksamheterna prognostice-

ras att öka med 35,5 mkr. Enbart en pris- och löneökning med cirka 2 % skulle ge en kostnadsökning för Tranås kommun med 25 mkr, vilket påvisar att alla verksamheter har arbetat med effektivitets- och besparingsarbete.

Personalkostnaderna har ökat med drygt 10 mkr från föregående delår, ett resultat av generella åtstramningar och effektiviseringar i kommunens verksamheter. I synnerhet har ett stort arbete gjorts inom barn- och utbildningsförvaltningen, där prognosen vid årets början visade på ett större underskott, men där utfallet istället närmar sig budget.

Av kommunens verksamhet fördelas 85 % av kostnaderna till socialnämnden, arbetsmarknadsenheten (tillhör kommunstyrelsen) samt barn- och utbildningsnämnden.

Övriga nämnder har en budget i balans och där vissa genererar överskott som bland annat beror på mild vinter, mindre utbud inom kultur- och fritidsverksamheter men även här ett resultat av pandemins påverkan.

Tranås kommuns prognostiserade resultat på 25,4 mkr innebär att kommunfullmäktiges mål om att vinsten ska vara lägst 1,6 % av skatteintäkter och bidrag har uppfyllts och hamnar på 2,0 %.

Det goda resultatet för året har en viss påverkan av pandemin men det är även effekter av gott arbete inom alla nämnder och förvaltningar med att skapa en kommun med god ekonomisk hushållning. Dock kan vi inte pusta ut, utan Tranås kommun har fortsatta utmaningar framöver för att ha en fortsatt god ekonomisk hushållning.

Den demografiska utvecklingen kommer öka efterfrågan på välfärdstjänster kraftigt framöver och kraven på en god ekonomi blir då större. Behovet av insatser och service för både barn och äldre kommer att öka stort, samtidigt som skatteunderlaget inte ökar i samma takt. Mot bakgrund av den demo-

Delårsrapport 2021-08-31

grafiska utvecklingen tros kommunsektorn möta svåra utmaningar framöver.

DRIFTREDOVISNING PER NÄMND(Mkr)	Budget 2021	Utfall 210831	Utfall i % av budget	Prognos	Prognos i % av budget	Skillnad budget minus prognos, mkr
Kommunfullmäktige inkl Revision, ÖF	5,8	3,6	62%	5,8	99,0%	0,1
Kommunstyrelse - KLF	83,9	44,8	60%	77,7	92,6%	6,2
Kommunstyrelsen - HRAMF	75,1	59,1	79%	88,6	118,0%	-13,5
Bygg- o Miljönämnd	6,1	2,8	46%	5,7	93,5%	0,4
Teknik- o Griftegårdsnämnd	46,6	28,6	61%	44,1	94,6%	2,5
Kultur- o Fritidsnämnd	40,8	25,0	61%	40,8	100,0%	0,0
Barn- o Utbildningsnämnd	488,6	302,7	62%	489,6	100,2%	-1,0
Socialnämnd	449,6	295,8	66%	444,4	98,8%	5,2
NETTO EXKL FINANSEN	1 196,6	762,4	64%	1 196,7	100,0%	0,0
Finansverksamhet	20,4	4,8	24%	34,7	170,5%	-14,3
Skatteintäkter	-847,0	-581,2	69%	-871,8	201,9%	24,8
Generella bidrag	-379,4	-250,0	66%	-375,0	98,9%	-4,4
Generella bidrag regeringen*	0	-9,5		-9,5		9,5
Utdelat till nämnderna*	0	9,5		9,5		-9,5
Uttag från bolagen	-10,0	-6,7	67%	-10,0	100%	0,0
NETTO FINANSEN	-1 216,1	-833,1	69%	-1 222,1	100,5%	6,0
ÅRETS RESULTAT TRANÅS KOMMUN	-19,4	-70,7		-25,4	130,6%	6,0
Resultat i % av skatteintäkter & generella bidrag efter justering för balanskravet	1,6%			2,0%		

Ovan tabell visar driftredovisningen per nämnd år 2021.

DRIFTREDOVISNING PER BOLAG (Mkr)	Budget 2021	Utfall 210831	Utfall i % av budget	Prognos	Prognos i % av budget	Skillnad budget minus prognos, mkr
Tranås Stadshus AB	4,6	2,2	48%	4,2	91,3%	0,4
AB Tranås bostäder	-11,0	-13,6	124%	-10,1	91,8%	-0,9
Tranås Energi AB	-20,3	-14,3	71%	23,3	115,1%	3,3
ÅRETS RESULTAT BOLAGSKONCERN (innan skatt och bokslutsdispositioner)	-26,7	-25,7	2,4	-29,2	109,6%	2,6

Ovan tabell visar driftredovisningen för de kommunala bolagen i Stadshuskoncernen för år 2021. Utfall avser resultat före skatt och bokslutsdispositioner före koncernelimineringar.

* Avser skolmiljarden och äldreomsorgssatsningen som bokföringsmässigt ses som generella bidrag men som är inkluderade i nämndernas utfall och prognos.

Investeringsredovisning 2021-08-31

Kommunkoncernens budgeterade investeringar är 262 mkr (223 mkr) och prognosen för helåret beräknas till 249 mkr (221 mkr). Detta motsvarar 13 162 kr/invånare och en genomförandegrad på 95 procent. Kommunens investeringstakt har under de senaste 10 åren en snittkostnad på 240 mkr och högst var det år 2019 med 330 mkr, därefter har investeringarna minskat. De kommande åren planeras för ett högre investeringstryck, framför allt i nya tillväxtområden och verksamhetslokaler, men också inom verksamhetssystem och digitaliseringar.

Mkr NÄMND/FÖRVALTNING	Nettokostnad sedan projektets start*			Varav årets investeringar				
	Total projekt-budget	Ack. Utfall	Bedömning projekts nettokostnad	Budget	Netto utfall	Prognos	Budget minus nettoutfall	Utfall i % av budget
Kommunstyrelse inkl kommunledningsförvaltning				41,0	14,2	37,7	15,4	35%
<i>varav utvalda projekt</i>								
Digitalisering				4,3	1,2		3,1	28%
Tankbil				3,5	0,05		3,45	1%
Norraby Bostadsområde IV	10,5	6,2	11	8,0	4,3		3,7	54%
Höganloft	49	42,4	55	0,8	0,1		0,7	13%
Junkaremålen strand	15,5	13,3	17,7	10,2	5,8		4,4	57%
Barn- och utbildningsnämnd				5,0	2,6	5,0	2,3	52%
Digitalisering				3,5	1,8		1,7	51%
Inventarier				1,5	0,9		0,6	59%
Kultur- och fritidsnämnd				2,7	0,8	2,2	0,8	30%
Digitalisering				0,3	0		0,3	0%
Underhåll Hätte				0,5	0,1		0,4	20%
Erikbergsmuseum	0,5	0,2	0,5	0,4	0,3		0,05	86%
Socialnämnd				10,3	2,7	5,8	6,4	26%
Verksamhetssystem	7,9	5,7	8,3	8,3	2,4		5,9	29%
Digital agenda				0,5	0,05		0,5	10%
Teknik- och griftegårdsnämnd				45,1	22,7	44,8	4,3	50%
Skattefinansierad				14,1	7,5	14,1	3,4	53%
Gång- och cykelvägar				4,4	6,0		-1,6	136%
Asfalteringar				4,3	0,3		4,0	7%
Köksutrustning				2,0	1,0		1,0	50%
Taxefinansierad				31,0	15,2	30,7	0,91	49%
Utbyggnad kväverening	2,5	4,3	4,3	0	0,09		-0,09	
Krämarp utbyggnad VA- ledningar	4,0	1,1	3,9	4,0	1,0		3,0	25%
Smörstorp utbyggnad VA- ledningar	17,5	22,8	23,0	1,8	3,3		-2,0	189%
TOTALA INVESTERINGAR NÄMNDERNA				104,1	43,0	95,5	61,1	41%

*I kolumnen nettokostnad sedan projektets start redovisas projekt som löper över flera år.

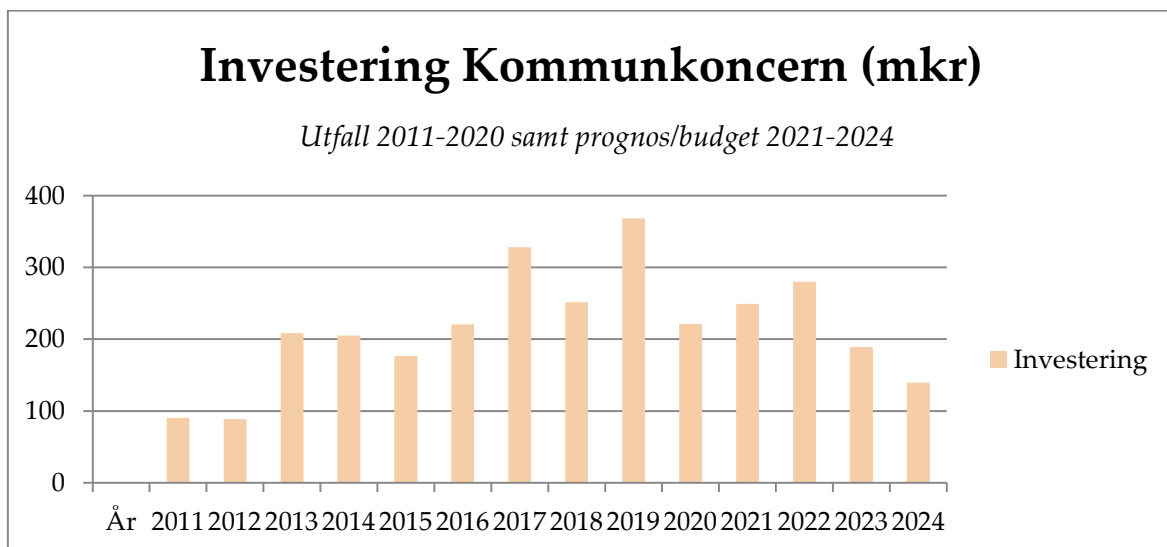
Mkr BOLAG	Nettokostnad sedan projektets start			Varav årets investeringar				
	Total projekt-budget	Ack. Utfall	Bedömning projekts nettokostnad	Budget	Netto utfall	Prognos	Budget minus nettoutfall	Utfall i % av budget
AB Tranåsbestäder				93,0	55,8	93,0	37,2	60%
Ombyggnation Ängarydsskolan	18	18,9	19	12,5	11,3		0	90%
LSS-boende 1, Junkaremålsstrand	30	23,9	28	25	23,6		1,4	94%
Bostäder Vitsippan	60	48	51	15	11,2		3,8	75%
Tranås Energi AB				65	41,8	60,0	-11	-19%
Utbyggnad av fjärrvärme till Höganlofts industriområde	20	19	19	4	3	4	1	75%
Ny ugn äldre kraftvärmepanna	25	5	25	20	5	5	15	25%
Byte av turbin och generator i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer	32	19	34	15	15	15	0	100%
SUMMA BOLAGEN				158	98	153	26	0,21
TOTALA INVESTERINGAR KOMMUNKONCERNEN				262	141	249	87	

*I kolumnen nettokostnad sedan projektets start redovisas projekt som löper över flera år.

När ett investeringsprojekt slutredovisats och aktiverats belastas kostnadsbäraren av kapitalkostnader bestående av avskrivning och internränta. Avskrivningarna görs linjärt över tillgångens nyttjandeperiod. Ingen internränta utgår under uppförandetiden.

Alla verksamhetsfastigheter ligger i bolaget AB Tranåsbestäder, därmed också alla investeringar som är kopplade till dessa lokaler.

I de kommunala bolagen Tranås Stadshus AB och Östanå Parken AB finns inga investeringar. De investeringar som sker i Östanåparken görs av Tranås kommun.

Verksamhetsberättelser

Kommunfullmäktige

Ansvarsområden

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande politiska organet i Tranås kommun, med det yttersta ansvaret för den kommunala verksamheten. Genom reglementen delegerar kommunfullmäktige beslutanderätt till kommunens nämnder.

Kommunfullmäktige väljs av invånarna vart fjärde år, samtidigt som riksdags- och regionvalet hålls. Fullmäktige fattar viktiga beslut i frågor som rör kommunens organisation, ekonomi, övergripande planer, val till nämnder samt vad dessa nämnder ska arbeta med.

Alla är välkomna att lyssna på kommunfullmäktiges sammanträden. Plats, tid och aktuella ärenden annonseras alltid i förväg på kommunens hemsida.

Ansvarig ordförande: Gunnel Lind

Ansvarig förvaltningschef: Pär Thudeen

Viktiga händelser under året

Januarimötet ställdes in på grund av omställningen till digitala möten. Mötena har hitintills varit digitala men efter att restriktionerna släpps i början på oktober kommer fysiska möten att återinföras.

Beslut om riktlinjen God ekonomisk hushållning togs i februari och handlar om att styra kommunens ekonomi och verksamhet både i ett kortare och längre tidsperspektiv. En uppdatering av riktlinjen mutor och jäv har beslutats med förtydliganden och exempel om vad otillbehörig och tillbehörig gåva är.

Tranås kommun arbetar aktivt och förebyggande för att begränsa smittspridningen i syfte att kommunens verksamheter ska påverkas så lite som möjligt. Ett beslut som togs i mars gynnar företagarna med markupplåtelse om uteserveringar då avgiften för 2021 slopas. Fullmäktiges deltagare har genomgått en utbildning om deras arbetsmiljöansvar.

I juni beslutade fullmäktige att anta satsning på Inriktning för tillväxt och denna handlingsplan kommer att utföra en viktig del i ett framtida arbete med en strategi för ekonomisk hållbarhet. Dokumentet är en nedbrytning av kommunvisionen tillsammans med kommande strategier för soci-

al och ekologisk hållbarhet. Mera kortsiktigt, och kopplat till mandatperiod finns Strategi för hållbar utveckling som harmoniserar med styrningen om att få fler 30 – 50-åringar arbete.

Budgetarbetet har påbörjats i förvaltningar och nämnder och fullmäktige kommer att ta beslut om budget 2022 med plan 2023-2024 den 1 november.

Uppföljning av mål och inriktning

Fullmäktige har beslutat om fyra fokusmål för att få positiva effekter för kommunens invånare genom exempelvis att få fler ungdomar att välja högre utbildning, minska arbetslösheten bland utrikesfödda, förbättra företagsklimat och utöka turtätheten med buss och tåg. Genom uppföljning från nämnderna följer fullmäktige utveckling av fokusmålen. Alla parametrar är för att öka tillväxten, trivseln, kreativiteten och därmed folkhälsan.

Driftsresultat

Budget i balans med ett viss överskott. Förändring av leverantör för webbsändning av fullmäktigemöten gjordes föregående år vilket även i år ger en positiv effekt. Inställt möte har lett till mindre arvodeskostnader och fortsatt återhållsamhet inom alla område leder till en prognos på 0,1 mkr.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Tranås kommuns Ledningsmodell är ett kommunövergripande ramverk för ledning och styrning, som gäller både förtroendevalda och medarbetare. Ledningsmodellen bygger på målstyrning av verksamheten och en strävan efter att leverera bästa möjliga kvalitet till kunden i förhållande till insatta resurser.

Vid uppföljning utvärderas resultat och kvalitet genom exempelvis kvalitetsjämförelser, riskanalyser, avvikelshantering, tillsyner och undersökningar, som genomförs både externt och internt. Resultatet bildar underlag för det systematiska kvalitetsarbetet och ligger till grund för framtida mål för politiken och verksamheterna.

För att kunna bedöma om verksamheterna fungerar på ett önskvärt sätt är det viktigt att få in synpunkter från kunderna. Synpunktshanteringen

syftar till att utveckla och förbättra kommunens verksamheter.

Framtid

Tranås kommun har de senaste dryga 10 åren vuxit med över 1 000 invånare och har nu knappt 19 000 invånare. Tillväxtnål, stadsvision, ledstjärna samt diverse satsningar i spåren av dessa har utgjort grunden för den tillväxten. Kommunen är nu inne i ett slags omgrupperingsfas, där flera av ovanstående dokument behöver en reviderande översyn och där kommunens tillväxtarbete behöver få ny kraft. En ny kommunvision har redan beslutats av kommunfullmäktige där tillväxtnålet 25 000 invånare år 2040 beskrivs och där det förpliktiggande begreppet "Tranås tar initiativet" framgår.

Nu är kommunen i ett läge där vi har lyckats växa till och skapa ett Tranås kommun som vill framåt,

som har ett starkt näringsliv, handel, kommunikationer, attraktiva bostadsområden etc. Veldig mycket är positivt och lovar gott inför framtiden. Tranås kommun har dock en stor utmaning vad gäller socioekonomi och demografi. Strävan mot fler kommuninvånare ska fortsätta i enlighet med kommunvisionen, men kommunen behöver lägga särskild vikt vid att åstadkomma fler invånare i arbete.

Inriktning och övergripande handlingsplaner för tillväxt kommer utgöra en viktig del i ett framtida arbete med en strategi för ekonomisk hållbarhet.

Kommunfullmäktige förbereder även för ett nytt val år 2022 och en ny mandatperiod för 2023-2026.

Överförmyndare

Ansvarsområden

Överförmyndaren ansvarar för och verkställer överförmyndarverksamheten i kommunen. Överförmyndare är en obligatorisk verksamhet som finns i alla Sveriges kommuner. Enligt föräldrabalcken ska varje kommun ha en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd.

Överförmyndaren ska rekrytera och granska ställföreträdare (SF) det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Överförmyndaren är en rättsvärdande myndighet i första instans. Överförmyndarens huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Verksamheten omfattar cirka 200 ställföreträdare som ageerar för och ger sitt stöd till cirka 300 huvudmän/personer.

Överförmyndare: Jan Gustafsson

Ersättare: Håkan Joelsson

Viktiga händelser under året

Under första delen av året genomförs kontroller och tillsyn av ställföreträdarens arbete under föregående år. Kontrollen innebär en granskning av hur ställföreträdarna hanterar huvudmannens ekonomi och hur de i övrigt har fullföljt sitt uppdrag till förmån för huvudmannen.

Under hösten kommer en uppgradering av myndighetens akthanteringsystem att göras. Detta

kommer att leda till en effektivare administration. Handläggarna arbetar aktivt med information ut till gode män och att attrahera nya gode män då det alltid finns behov för det. Information om överförmyndaren finns på hemsidan och ett aktivt arbete att förenkla och förtydliga viktig information till målgruppen pågår kontinuerligt.

Uppföljning av mål och inriktning

Myndigheten har både interna mål som legala krav att förhålla sig till. Det innebär, som exempel, att inkommande ärenden ska handläggas inom en viss tid och att granskningen av föregående års SF-verksamhet ska vara slutförd i samband med halvårsskiftet. Genom att uppfylla dessa mål och de krav som ställs på överförmyndarverksamheten säkerställs att kommunens innevånare får rätt service och stöd till en bra kvalitet.

Driftsresultat

Överförmyndarens kostnader utgörs till över 80 % av arvoden, löner och andra personalkostnader. Dessa kostnader styrs av basbeloppsförändringar och avtalsöverenskommelser på arbetsmarknaden.

Vi får vara aktsamma om de resurser vi blivit tilldelade, och prognosen är ingen resultatavvikelse mot årets budget.

Personal

Myndigheten har två medarbetare. Sett över en årscykel är det en väl anpassad bemanning. Överförmyndarenheten vill vara en jämställd arbetsplats och strävar efter löpande förbättringar och utbildning.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Myndighetens verksamhet är till stor del lagstyrd. Det innebär att ramarna för uppdraget sätts av myndighetens huvudmän; Justitieombudsmannen (JO) och Länsstyrelsen. Den senare gör även årliga kontroller av verksamheten.

Framtid

Som ett alternativ till kommunalt utsedda SF finns sedan 2017 framtidsfullmakter och anhörigbehörighet. Det innebär att alla har rätt att utse sin egen "SF"/ fullmaktstagare och underlätta för närstående att utföra SF-liknande uppdrag till förmån för en anhörig eller vän. De sistnämnda förändringarna kommer på sikt att påverka myndighetens verksamhet. Då den nya lagen kom till för bara fyra år sedan lär vi få vänta fem till tio år innan vi kan skönja dess omfattning.

Revision

Ansvarsområden

Revisionens uppdrag från kommunfullmäktige är att ge en årlig analys av kommunens situation, av dess verksamhet, ekonomi, planering och ledning. Kommunfullmäktiges presidium kan även begära uppdrag om fördjupning inom funktioner såsom räkenskap, internkontroll, ändamålsenliga processer, projekt och övergripande funktioner, ledning med mera. Varje uppdrag dokumenteras och presenteras för Kommunfullmäktige.

Kommunal revision ska säkerställa att skattemedel används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt samt ge trovärdighet för kommunal verksamhet. Kommunrevisionen granskar samtliga nämnder samt samordnar lekmannarevisionen av kommunens bolag och stiftelser.

Kommunfullmäktige väljer revisorer som ska granska att kommunens verksamheter drivs i enlighet med fullmäktiges beslut. Revisionen är demokratins sätt att kontrollera och främja kommunens verksamheter för fullmäktige och kommuninvånarna.

Ansvarig ordförande: Svanthe Hansson

Ansvarig vice ordförande: Christina Gustafsson

Kundansvarigt revisionsbolag: Ernst & Young

Viktiga händelser under året

Ernst & Young är revisionsbolaget som upphandlats från år 2021 och kommer att utföra revisionens granskningar. Avtalet löper till år 2022 med möjlighet till förlängning till och med år 2024.

Ordförande Roland Ström avgick under maj månad och ny ordförande är Svanthe Hansson.

Under 2021 görs två fördjupade granskningar. De områden som valts ut för granskning är ledning och styrning av äldreomsorgen samt granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas budgetföljsamhet.

Syftet med granskning inom äldreomsorgen är att säkerställa att ledning och styrning varit ändamålsenlig under pandemin, samt se hur verksamheterna har klarat sina uppdrag och hur det kommer att vara under 2021 inkluderat de ekonomiska delarna. Syftet med granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt är att bedöma om kommunstyrelsen på ett ändamålsenligt sätt utövar sin uppdragsplikt över nämndernas ekonomiska ställning. Viktigt att allt dokumenteras så att revisionen kan ta del av hur kommunstyrelsen jobbar med dessa frågor.

Planeringen är att granskningarna ska vara slutförda i slutet på året för att redovisas i fullmäktige.

Driftsresultat

Budgeten planeras att hållas under året. Budgeterade kostnader är arvode och utbildningar samt kostnader för förvaltningsuppdraget som Ernst & Young ansvarar för.

Personal

Kommunrevisionen är politiskt förtroendevalda revisorer som ansvarar för kommunal revision och får stöd av sakkunnig som biträder med sin kompetens. Revisionsgruppen består av minst sex förtroendevalda.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kommunrevisionen ska genom granskningar bidra till att uppmärksamma brister och driva på förbättringar och innovationer. Revisionen arbetar med att genomlysa olika verksamheter i kommunen och genom granskningarna bidra med att uppmärksamma brister, upptäcka förbättringsområden

samt driva på förändringar och innovationer. Resultaten från granskningarna och rapporter är en del i ställningstagandet vid de ansvarsprövningar som sker årligen i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och ansvarar genom uppsiktsplikt att övervaka att kommunens verksamhet och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar följs. Uppsiktsplikten gäller även bolagens verksamheter.

Sedan 1 januari i år lyder två förvaltningar under kommunstyrelsen; kommunledningsförvaltningen och nybildade HR- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltning

Ansvarsområden

Kommunledningsförvaltningen består av fem avdelningar; kansli, data- och service, ekonomi- och upphandling, samhällsskydd- och beredskap samt tillväxtavdelning.

Förvaltningen ansvarar för övergripande utvecklingsfrågor och gemensamma funktioner inom ekonomi, upphandling, IT, kansli, arkiv, räddningstjänst och tillväxt.

Tranås United är ett delägt bolag som arbetar på uppdrag av Tranås kommun med näringslivsfrågor, kommunikation och turism.

Ansvarig ordförande: Mats Holmstedt

Ansvarig förvaltningschef: Pär Thudeen

Viktiga beslut och händelser under året

Covid-19-pandemin fortgår och påverkar fortsatt verksamheterna. Många aktiviteter har fått ställas in men samtidigt har även vissa aktiviteter ställts om och utförs på ett annorlunda och kreativt sätt. Exempel på det finns inom utbildningsverksamhet samt förebyggande arbete inom samhällsskydd och beredskap.

Tranås kommun följer utvecklingen kontinuerligt och agerar efter vad som sägs och beslutas från regeringen och Folkhälsomyndigheten.

Tillväxtavdelningen tillsammans med Tranås United har ett stort fokus på att få fram möjliga framtida bostadsområden i attraktiva lägen.

Återrapportering från barn- och utbildningsförvaltningen gällande deras ekonomiska läge görs månatligen på grund av att kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över alla nämnder. Information och en återrapportering av inköpssystemet som togs i bruk oktober 2020 delgavs på mötet i maj. Genom att nyttja systemet och öka inköpsmognaden inom kommunen kommer kostnaderna att minska för inköp i framtiden.

Uppföljning av mål och inriktning

Digitalisering är en stor möjliggörare för att möta den demografiska utvecklingen med bibehållen kvalitet, service och kostnad. Digitalisering inom kommunen gör oss effektivare och med nya arbetsätt ökar vi kvalitet och service. Dataavdelningen är delaktig i digitaliseringsprojekt som pågår inom kommunen och stödjer verksamheterna i sitt digitaliseringsarbete.

Prioriterade aktiviteter är exempelvis; inköpssystem, skapa en stabil IT-grund, trygghetskameror, digitaliserad och rättsäker ärendehanteringsprocess samt utvecklade och automatiserade system för att förenkla i vardagen.

Nämndmål och nämndindikationer

Enligt Kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det är kommunstyrelsens uppdrag att ha uppsikt att det efterlevs i nämnderna. Därmed följs de finansiella målen om soliditet och resultat i procent av skatteintäkter och generella bidrag upp löpande. Med en god ekonomisk hushållning klarar kommunen av en långsiktig planering med tillväxt.

Utvecklingsstrategin för mandatperioden 2019 – 2022 fokuserar på fyra områden såsom innovativ integration, utbildningsnivå, företagsklimat och infrastruktur. Genom fokusering på dessa områden vill kommunen få positiva effekter som ökad tillväxt, trivsel, kreativitet och förbättrad folkhälsa, vilket i slutändan leder till ökade skatteintäkter och på längre sikt till mer resurser till välfärdstjänster.

Antagande av inriktning för tillväxt betyder att Tranås kommun fokuserar på att främja tillväxten ytterligare och genom en kartläggning av Tranås kommun kommer fortsatta arbetet att intensifieras i riktning mot det antagna dokumentet.

Driftsresultat

Budgetavvikelsen är positiv med 6,3 mkr i överskott och beror till viss del på pandemin med uteblivna utbildningar, vakanta tjänster men även kostnadsmedvetenhet med återhållsamhet i fokus. Minskade bidrag till exempelvis e-utvecklingsråd och Smålands turism bidrar även till en positiv budgetavvikelse.

Investeringar

Största delen av investeringarna går till tillväxtprojekt såsom utveckling av Junkaremålens strand, nytt bostadsområde i Norraby, industrimark. Investeringar görs även för att upprätthålla kvalitet och standard av system inom ekonomi och inköp samt IT- och datakommunikation. Under året kommer en ny tankbil att köpas in till räddningstjänsten.

Personal

63 årsarbetare är anställda inom förvaltningen. Sjukfrånvaron är låg och ligger i snitt från årets början under 1 %.

Personalen ska vara frånvarande vid symtom eller minsta misstanke om symtom. Delar av avdelningen är på plats hela tiden pga. arbetsuppgifterna, övriga jobbar mestadels hemifrån.

Samarbetet och arbetsglädjen påverkas mycket av covid-19. Men genom snabba och enkla digitala möten kan samarbete fortgå på ett bra sätt och arbetsmiljön blir god.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Syftet med kvalitetsarbetet är att säkerställa rätt kvalitetsnivå i verksamheten samt att stimulera

nya innovativa arbetssätt för att möta framtidens utmaningar. Samtliga medarbetare har ansvar för verksamhetsutveckling som bidrar till ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet. Cheferna har det övergripande ansvaret för förbättringsarbete och verksamhetsutveckling och att denna stimuleras genom ett tillitsbaserat ledarskap.

Förvaltningen samordnar processer för kvalitets- och innovationsarbete mellan kommunens förvaltningar genom olika typer av samarbeten. Ett exempel är samverkan kring en kvalitetssäker och enhetlig hantering av kommunens styrdokument. Förvaltningen arbetar också med utveckling för internkontroll inom kommunen.

Inom området digitalisering jobbar vi strukturerat med behovsfångst i verksamheten där initiativ från verksamheten fångas in och provas i småskaliga pilottester.

Framtid

En bedömning är att kärnverksamheten inom flera områden mäter sig väl med andra storleksmässigt jämförbara kommuner. Med god omvärldsbevakning ökar vi tempot inom digitalisering. Vi är aktiva inom digitaliseringsrådet Jönköpings län och SKR:s nätverk inom artificiell intelligens (AI).

En utmaning är att Tranås kommun samarbetar med både Region Jönköpings län och Östergötland, vilket kan innebära splittring i olika frågor. Det är viktigt att satsa på utveckling av kommunen för att hålla en hög attraktionskraft för tillväxt genom arbetskraftsinflyttning.

HR- och arbetsmarknadsförvaltning

Ansvarsområden

HR- och arbetsmarknadsförvaltningen (HRAM) innefattar HR-avdelningen, Arbetsmarknad- och integrationsenheten (AMIE), VUX/SFI samt Stöd och försörjning.

Ansvarig ordförande: Mats Holmstedt

Ansvarig förvaltningschef: Gustav Liljenström

Viktiga beslut och händelser under året

HR- och arbetsmarknadsförvaltningens officiella startdatum var 2021-01-01. Skapandet av ny förvaltning utgör i sig en av de viktigaste händelserna

för året. Dels för att det på allvar aktualiserade arbetsmarknadsområdet i kommunen men också för att de verksamheter som på något sätt arbetar med arbetsmarknad flyttades samman under en och samma förvaltning. Detta som en effektiviserande åtgärd för att öka aktiviteten kring arbetsmarknadsåtgärder och därmed kunna ge fler medborgare i Tranås kommun möjligheten till egenförsörjning.

Viktig händelse är också att HR-avdelningen blivit en del av arbetsmarknadsområdet. Det är där

Tranås utmärker sig mest som den enda kommun som räknar in HR som en viktig part i arbetet med arbetsmarknaden. HR är viktig utifrån kommunens egen framtida kompetensförsörjning.

Uppföljning av mål och inriktning

Förvaltningens uppdrag vilar främst på två av de fastställda politiska målen; Innovativ integration och Höjd utbildningsnivå. Dessa två mål utgör själva grunden för arbetet i förvaltningen. Förvaltningen skapas utifrån ett verksamhetssystem där varje individ som är i behov av förvaltningens olika verksamheter, har en aktiv genomgång med målet att komma i sysselsättning. Detta kommer i sin tur leda till sänkta kostnader för försörjningsstöd och ett ökat antal individer i egenförsörjning.

Nämndmål och nämndindikatorer

Inget att rapportera i dagsläget.

Driftsresultat

Förvaltningens budget är inte i balans och vid delårsrapporten i augusti är prognosen -13,5 mkr för 2021. Detta innebär dock att förvaltningen lyckas trycka tillbaka den prognosökning på 7 mkr som påvisades i det första kvartalet 2021. Mellan juli och augusti 2021 skedde den största sänkningen av antal hushåll som uppbär ekonomiskt stöd från kommunen. Givet situationen ger det också en positiv påverkan på ekonomin men även på att varje individs möjligheter att komma ut i sysselsättning ökar i takt med att förvaltningens arbete utvecklas.

Fortsatt har den pågående pandemin en stor påverkan. Men resultaten visar att en förändring är på gång till det bättre i takt med att samhället öppnar upp. För verksamheterna har nerdragningar skett kontinuerligt under ett par års tid. Sammantaget på förvaltningens totala personalresurs har 16 tjänster inte återbesatts sedan 2019. Återhållsamhet på alla plan råder även fortsatt och effektivisering av verksamheterna och förvaltningens processer är ständigt aktiv.

Investeringar

En mindre investeringsbudget som går till att uppdatera IT-system.

Personal

Förvaltningen tillämpar tillitsbaserat ledarskap. Det innebär tydliga uppdrag där individen äger sitt uppdrag med rätt mandat och förutsättningar att

utför det. Detta med tydlig plan för uppföljning och stöd från närmsta chef.

De personella utmaningarna som förvaltningen står inför är främst hur den befintliga personalen ska räcka till, till det i rask takt ökande uppdraget som kommunen har inom arbetsmarknadsområdet och därmed det ökande antalet kunder som står i behov av hjälp från förvaltningen. Förvaltningen har ingen ambition att i någon särskild mening öka i storlek. Men däremot utgör dagens personalresurs i förhållande till ett ökande behov och de senaste årens nedskärningar, en utmaning i att klara uppdraget och uppfylla de förväntningar som ligger på förvaltningen.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete utgår från att synliggöra de förutsättningar och vägar som den enskilde individen ska erbjudas för att nå sysselsättning. Det innefattar nya perspektiv för många verksamheter men ger också möjlighet att skapa processen "från bidrag till arbete" och där i se "sin" verksamhets del och insats och vad den leder till. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med planering, uppföljning och analyser. Allt för att systematiskt utveckla verksamheten och för att skapa förståelse för vad som leder till framgång i arbetet.

Exempel på påbörjat systematiskt kvalitetsarbete är en verksamhetsplaneringsgrupp bestående av medarbetarrepresentanter från varje verksamhet. Gruppen har i uppdrag att dra ihop de lösa trådar som eventuellt råder i förvaltningens processkarta. Detta med syfte att en individ i pågående process inte ska bli "stående" i processen utan hela tiden hitta en väg vidare mot sysselsättning.

Framtid

Exakt hur mycket skada som den pågående pandemin orsakar för framtidens arbetsmarknad är svårt att säga. Det som vi kan konstatera drygt 1,5 år efter dess utbrott, är att de som drabbats hårdast på arbetsmarknaden är de som varit arbetslösa längst. Långtidsarbetslösheten spås nå höjder som inte setts på många år innan 2021 har passerats. Det innebär att Tranås kommun kommer att behöva satsa ekonomiskt på området kring arbetsmarknad. Dels med resurser för att på bästa sätt kunna stötta Tranåsborna i processen mot arbete eller studier. Det innebär också att förvaltningens arbete med effektiviserande av dess egna processer

mellan verksamheterna också måste fortsätta i den takt som påbörjats.

Härtill kommer även behovet av en kommungemensam kraftsamling för att hindra andra faktors påverkan på förvaltningens process. Exempel på sådana åtgärder är en ökad samsyn med fastighetsägare i kommunen för att få en viss översyn om antalet inflyttade personer med försörjningsstöd. En annan faktor är en ökad etablering

av företag för att därigenom skapa ökade möjligheter till anställningar.

En tredje åtgärd är att kommunen som arbetsgivare behöver öppna för diskussion kring antalet anställa och i vilken utsträckning som arbetsgivaren dels vill stötta upp arbetslagen ute i verksamheterna, men också för arbetslösheten i stort i kommunen. Både när det gäller reguljära anställningar men också arbetsmarknadsanställningar.

Bygg- och miljönämnd

Ansvarsområden

Bygg- och miljönämndens uppdrag är att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet samt inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden har ett övergripande ansvar för miljö, klimat- och energifrågor.

Ansvarig ordförande: Bernt Dahlgren

Ansvarig förvaltningschef: Fredrik Skaghammar

Viktiga händelser under året

Det är stor aktivitet i Tranås kommun med många pågående små och stora bygglovsärenden. Vid nämndens aprilsammanträde lämnades bygglov för ett stort flerbostadsprojekt med 68 lägenheter i kvarteret Fiskmåsen och i augusti lämnades bygglov för ytterligare 42 lägenheter utmed Fröafallsvägen.

På miljösidans myndighetsutövning märks pandemins påverkan mest. Den planerade verksamheten genomförs med delvis nya metoder och vissa delar skjuts på framtiden för att inte riskera att bidra till ökad smittspridning. Förvaltningen lägger också resurser på att informera om och kontrollera smittspridning på serveringsställen enligt uppdraget i pandemilagen. Förvaltningen bedömer att verksamheterna i stort gör ett mycket bra jobb för att förebygga smittspridning.

I början av året har det strategiska miljöarbetet främst bestått av arbete med att ta fram ett förslag på miljö- och hållbarhetsprogram. Samtidigt är många projekt pågående eller i startgroparna där flera förvaltningar är inblandade. Bland annat pågår projekt i Östanåparken (informationstavlor, naturstig) och Tingshusdammen (bekämpning av sjögull) med stöd av statliga naturvårdspengar.

Uppföljning av mål och inriktning

Nämnden driver inte egna projekt med utgångspunkt i utvecklingsstrategin. Däremot är förvaltningen med i flera förvaltningsövergripande projekt och sammanhang som konkret siktar mot målen i utvecklingsstrategin. Till exempel arbetet med cykelfrågor, naturskola mm.

Ett bra bemötande och effektiv myndighetsutövning påverkar företagsklimatet positivt. Resultatet

från insiktsundersökningen visar mycket goda resultat och det är en utmaning att behålla och förbättra de resultaten.

Nämndmål och nämndindikatorer

Inget att rapportera i dagsläget.

Driftsresultat

Nämnden prognostiserar ett överskott på 0,4 mkr. Bakom denna prognos finns en osäkerhet på grund av pandemin. Myndighetsutövningen på miljösidan förutspås missa budget på intäktsidan med ca -1,2 mkr. Samtidigt är det ett stort ärendeflöde på byggsidan som ger ett överskott och tillsammans med en stor återhållsamhet i övrigt ger det ett överskott i slutet av året.

Investeringar

Investeringarna beräknas bli 0,1 mkr i år med hela summan till digital agenda, det vill säga hårdvara till kontoret.

Personal

En pågående rekrytering av byggnadsinspektör visar att det är svårt att få tag på kompetens och erfarenhet. En av två tjänster har rekryterats, och den andra blir förhoppningsvis klar innan årsskiftet.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kvalitetsarbetet bedrivs genom intern uppföljning av verksamhetsplaner och extern uppföljning av kundbemötande genom enkäter i Insikt. Resultatet redovisades i april/maj i år med mycket gott resultat. Där förvaltningen behöver innovation och förbättring i närtid är digitalisering av processer och arkiv. Det kommer kunna underlätta handläggningen och utlämnandet av allmänna handlingar. Mycket arbete kvarstår innan det är genomfört.

Framtid

På kort sikt finns en risk för försämrad service på byggsidan om rekryteringen drar ut på tiden. På miljösidan kan verksamheten på grund av pandemin inte genomföras i tillräcklig omfattning för att uppfylla lagkraven vilket medför att intäkterna inte når budget. På längre sikt ser det ut att bli mer och mer samarbete mellan kommunerna i närområdet för att klara uppdrag och kompetens inom myndighetsutövningen.

Teknik- och griftegårdsnämnd

Ansvarsområden

Teknik- och griftegårdsnämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Samhällbyggnadsförvaltningen bedriver verksamhet på uppdrag av teknik- och griftegårdsnämnden. Teknik- och griftegårdsnämndens verksamhetsområden är gata och trafik, vatten och avlopp, avfallshantering, parker och natur, måltidsservice (kost), teknik- och infrastrukturprojekt, bostadsanpassning, begravningsverksamhet, skogsbruk, hamnar, kolonilotter och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Ansvarig ordförande: Mats Antonsson

Ansvarig förvaltningschef: Patrik Karlsson

Viktiga händelser under året

- Fortsatt arbete med att skapa en resurseffektiv verksamhet med ordning och reda, genom att se över mötesstrukturen och ta fram nya uppföljningsrutiner för att säkerställa verkställigheten i fattade politiska och förvaltningsspecifika beslut.
- Omorganisation av tekniska kontoret som innebär att tekniska kontoret utökas med en verksamhetsutvecklare, som kommer ansvara för utveckling och ajourhållning av förvaltningens övergripande administrativa arbete, i syfte att skapa en resurseffektiv och rättssäker förvaltning.
- Utveckla projektmodellen ytterligare samt att förankra projektmodellen hos projektledare, projektbeställare och projektmedlemmar, för att klargöra grunderna i hur ett projekt ska hanteras enligt framtagen projektmodell.
- Implementering av digital vägnätsplattform och digital ansökningsplattform för schakt, markupplåtelse och trafikordningar på allmän platsmark.
- Framtagande av en parkeringsstrategi som ska fungera som vägledning för hur parkeringsbehovet ska bedömas och var den behöver lösas vid ny- och ombyggnation.
- Utveckla återbruk på återvinningscentralen med befintliga resurser och som är anpassat till befintlig lokalisering.
- Förnyelseplanering av befintligt VA-ledningsnät.
- Skriva avtal om särskild industritaxa för verksamheter som belastar spillvattnet med ämnen och halter som överstiger anslutningsriktlinjer och P105.
- Ta fram handlingsplan för bekämpning av sjögull i Svartån samt påbörja bekämpningen genom täckning av ytan med plastduk.
- Påbörja en omvärldsanalys för att kunna implementera ett digitalt kartprogram över par-

kens verksamhetsområden; park, natur och lekplatser.

- Fortsatt översyn av kostavdelningens organisation, lokaler och maskinella utrustning.
- Ta fram nya beställnings- och faktureringsrutiner mot barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Rutinerna ska vara klara inför höstterminen 2021.
- Ta fram nya rutiner för administrationen kring specialkost inom barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden.
- Utbyggnad av urngravplatser med begränsad gravrätt på Nya griftegården och Sommens skogskyrkogård.

Uppföljning av mål och inriktning

Förvaltningen arbetar aktivt med utvecklingsstrategin inom fokusområdet kommunikationer och infrastruktur genom:

- att se över kommunens busshållplatser i syfte att kunna lägga en framtida investeringsplan för att förbättra och tillgänglighetsanpassa ca 50 busshållplatser.
- fortsatt arbete med kommunens gång- och cykelvägar enligt antagen cykelstrategi, där fokus ligger på säkerhet, infrastruktur och kommunikation.

Nämndmål och nämndindikatorer

Inget att rapportera i dagsläget.

Driftsresultat

De skattefinansierade verksamheterna prognostiseras att göra ett överskott om 2,5 mkr.

Samtliga avdelningar inom de skattefinansierade verksamheterna prognostiserar ett ekonomiskt överskott eller håller budget, förutom kostavdelningen.

Tekniska kontoret samt teknik- och griftegårdsnämnden prognostiseras att tillsammans göra ett överskott om 0,7 mkr.

Bostadsanpassning prognostiseras att göra ett överskott om 1 mkr och beror på att antalet ansökningar varit lägre än normalt och att inga av de beviljade ansökningarna har varit av större ekonomisk omfattning.

Projektavdelningen prognostiseras att hålla budget.

Gatuavdelningen prognostiseras att göra ett överskott om 1,9 mkr och beror på minskade personalkostnader till följd av sjukskrivningar och tjänstle-

digheter samt minskade kostnader för vinterväghållning. Avdelningen har även minskade kostnader för konsulter, VA-material kopplat till dagvattenbrunnar samt för el, kopplat till gatubelysningen. Vidare har avdelningen ökade intäkter för båtplatshyran i förvaltningens tre hamnar och ökad intäkt från försäljning av krossat berg i Klevakrossen.

Parkverksamheten prognostiseras att göra ett överskott om 0,9 mkr. Överskottet beror på minskade personalkostnader till följd av sjukskrivningar, tjänstledigheter och vakanser samt ökade intäkter från skogsbruket.

Vatten- och avloppsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott om 0,3 mkr och är budgeterad till att göra ett överskott om 0,4 mkr. Underkottet gentemot budget beror på minskade intäkter på den rörliga brukningsavgiften samt ökade driftkostnader på VA-verket, till följd av en större driftstörning i röt-kammaren.

Kostavdelningen prognostiseras att göra ett underskott om 2 mkr. Underskottet beror på att antalet sålda måltider minskat till socialförvaltningen samt till barn- och utbildningsförvaltningen. Den minskade försäljningen beror främst på att Bergets seniorrestaurang var stängd under första delen av året och att Holavedsgymnasiet under våren har bedrivit delar av sin undervisning på distans. Prognosen är lagd utifrån att socialförvaltningens samt barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter, under hösten 2021 återgår till normalt läge.

Avfallsverksamheten prognostiseras att hålla budget och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett nollresultat.

Griftegårdsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott om 0,6 mkr och är budgeterad till att göra ett överskott om 0,5 mkr. Överskottet gentemot budget beror på minskade personalkostnader till följd av vakanser och tjänstledigheter.

Investeringar

Prognosen för 2021 års investeringar är 44,8 mkr jämfört med budget på 45,1 mkr.

Samtliga avdelningar inom de skattefinansierade delarna har lagt sin investeringsprognos enligt beslutad budget.

Avfallsverksamhetens prognos för 2021 års investeringar är 0,6 mkr jämfört med budget på 0,8 mkr. Den minskade prognosen gentemot budget beror på att projektet Fastighetsnära insamling inte kommer genomföras enligt plan.

Vatten- och avloppsverksamhetens prognos för 2021 års investeringar är 29,8 mkr jämfört med budget på 29,5 mkr. Prognosen beror på ökade kostnader i projekt Norraby 4 nytt bostadsområde och Junkaremålens strand.

Griftegårdsverksamhetens prognos för 2021 års investeringar är 0,4 mkr jämfört med budget på 0,7 mkr. Den minskade prognosen beror på att verksamheten saknar resurser att utföra projekten urngravplats Sommen och vegetationsförnyelse.

Personal

Enligt 2021 års beslutade internkontrollplan ska mötesstrukturen ses över och det ska tas fram nya uppföljningsrutiner för att säkerställa verkställigheten i fattade politiska och förvaltningsspecifika beslut. Detta i syfte att säkerställa att APT:er och informationsmöten genomförs kontinuerligt och att information inte fastnar på vägen när den ska förmedlas ut i organisationen samt att förvaltningen säkerställer att fattade politiska beslut och tjänstepersonsbeslut genomförs.

Samtliga avdelningar har för 2021 tagit fram hälsoplaner i samarbete mellan avdelningschef och avdelningens hälsoinspiratör. Detta är ett led i förvaltningens arbete med att arbeta proaktivt för en hälsofrämjande arbetsplats.

Förvaltningen har sett en trend under året att det har blivit något lättare att rekrytera nya medarbetare till de yrkeskategorier där det råder stor konkurrens på efterfrågad arbetskraft.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med det systematiska kvalitetsarbetet genom att ta fram styrdokument för förvaltningens verksamhetsområden.

Under 2021 kommer förvaltningen att arbeta med att se över mötesstrukturen och ta fram nya uppföljningsrutiner för att säkerställa verkställigheten i fattade politiska och förvaltningsspecifika beslut. Förvaltningen kommer även att arbeta med att

implementera en digital vägnätsplattsform och digital ansökningsplattform för schakt, markupplåtelse och trafikanordningar på allmän platsmark samt påbörja en omvärldsanalys för implementering av ett digitalt kartprogram över parkens verksamhetsområden; park, natur och lekplatser. Detta är ett led i att förvaltningen ska digitalisera sina verksamhetsområden som geografisk information.

Vidare kommer även förvaltningen att arbeta med att ta fram nya beställnings- och faktureringsrutiner samt rutiner för administrationen kring specialkost mot barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Detta i syfte att effektivisera arbe-

tet mellan kostavdelningen och dess interna kunder.

Framtid

Tranås kommun har precis som många andra kommuner i Sverige en växande infrastruktuurskuld som kräver stora reinvesteringar i den befintliga infrastrukturen. Detta i kombination med en växande befolkning som kräver utbyggnation av den befintliga infrastrukturen samt ökade krav från medborgare och tillståndsmyndigheter, innebär att förvaltningen står inför stora utmaningar i framtiden. Förvaltningen måste hitta en balans mellan reinvesteringar och nyinvesteringar i syfte att skapa en hållbar tillväxt.

Kultur- och fritidsnämnd

Ansvarsområden

Nämnden ansvarar för allt ifrån suicidprevention till glada festligheter; anläggningar; sim- och idrottshall, Bredstorps idrottsplats, spår, leder, badplatser, föreningservice och utveckling, föreningsbidrag, allmänskultur med konstarkiv, offentlig konst, konserter, utställningar, föreläsningar i samverkan med civilsamhället, ungdomskultur med fokus på öppen ungdomsverksamhet; EPIC, biblioteket; mötesplats, litteratur- och läsfrämjande-, informations- och kunskapsbildande verksamhet samt strategisk folkhälsosamordning.

Ansvarig ordförande: Kurre Carlson

Ansvarig förvaltningschef: Eva Hanzén

Viktiga beslut och händelser under året

Nämnden har under 2021 genomfört digitala nämndsammanträden. Föreningslivets oro för pandemikonsekvenser i framtiden har diskuterats. Information om arbete med Hälsocenter, Friluftslivets år, inomhusanläggning för boule, förvaltningens arbetsmiljöplan, det digitala genomförandet av SmåLit, hur arbetet med Socialt hållbarhetsprogram framskrider, ombearbetningen av Eriksbergs museum och aktiviteter under loven har presenterats. Besluten har handlat om tillfälliga ändringar i föreningsbidragen kopplat till pandemin, beloppsgränser och attestlistor, interkontrollplan, remissvar i olika ärenden, motion om idrottspolitiskt program, samt granskningar av detaljplaner.

Vidare har beslut fattats om ytterligare åtgärder för budget i balans motsvarande drygt 400 tkr; En neddragning av studieorganisationsstödet, minskat utrymme för program och marknadsföring samt ytterligare åtstramning på anläggningssidan. Augustinämnden handlade främst om nämndens äskande i budgetberedningen på 1, 2 mkr i utökad ram för 2022-2024.

Uppföljning av mål och inriktning

Förvaltning och nämnd har fortsatt med inriktningarna innovativ integration och utbildningsnivå, och erbjuder nya bildningsmöjligheter i vid mening och över hela ansvarsområdet, och nya sätt för olika intressen att mötas med fokus på Barnkonventionen och Diskrimineringslagstiftningen.

Sommarlovsaktiviteterna har inneburit stort fokus på integration, inte minst i Stoerydsområdet.

Nämndmål och nämndindikatorer

Inför budgetberedningen i september har nämnden beslutat om ett mål- och budgetdokument som innehåller nio övergripande målområden, nio specifika nämndmål och sexton indikatorer som alla ska följas upp med tillhörande målvärden. Målområdena och indikatorerna ska brytas ned på avdelningsnivå och målvärdena ska vidare kalibreras och sammanställas varje månad från och med 2022.

Driftsresultat

Utfallet efter 8 månader är 61 % av 67 möjliga. På grund av pandemin tappar verksamheten på anläggningssidan ca 1, 5 mkr i intäkter. Allmänskultur- och ungdom, administration och föreningservice, bibliotek och strategisk folkhälsosamordning gör besparingar under året uppgående till ca 0,9 mkr. Avdelningen anläggningar och friluftsliv gör besparingar på 0,7 mkr vilket sammantaget blir 1,6 mkr.

Prognosen för helåret är efter senaste vidtagna åtgärder +-0, men "frusna" årskort i simhallen och Actic gym gör att det ser osäkert ut. Att sträva efter överskott och avveckla ännu fler personal och säga upp lokaler är inte att betrakta som framkomligt eftersom det får långtgående konsekvenser för hela ansvarsområdet och kommunens attraktivitet och tillväxtpotential.

Investeringar

Investeringsbudgeten på 2,7 mkr inrymmer utveckling av Hätte, spår och leder, bottensug, konstinköp, offentlig utsmyckning, utveckling på biblioteket, Epic, omdaning av Eriksbergs museum samt passersystem på Bredstorp och i simhallen.

Helårsprognosen visar på ett utfall på 2,1 mkr, d.v.s. 600 tkr under budgetram.

Personal

Förvaltningen håller nämnden kontinuerligt informerad om arbetsmiljöarbete, rekrytering och sjukfrånvaro. Det systematiska arbetsmiljöarbetet stäms av på arbetsplatsträffar och förvaltningsövergripande samverkan.

Rekrytering sker i samarbete med HR-avdelningen. Nämndens olika ansvarsområden kräver flertalet olika kompetenser med olika utbildningsbakgrund som för närvarande är lättrekryterade. Den stora utmaningen sedan tidigare handlar om att få ned långtidssjukfrånvaron.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltning och nämnd följer gemensamt upp genomförandet av fattade beslut och kvaliteten i arbetet en gång i kvartalet. En mer genomgripande kompetensutveckling på innovationsområdet krävs för att implementera ett innovativt förhållningssätt inom ansvarsområdet.

Framtid

Förvaltningen har de senaste åren bantat personalstyrkan med 10 %, från 40 till 36 p.g.a. minskat

budgetutrymme. Tranås har i jämförelse med andra kommuner i samma storlek stuckit ut i positiv bemärkelse som musikkommun, friluftslivskommun, litteraturcentrum, idrottskommun, ungdomskulturkommun och samtidskonstkommun. Vad händer med ryktet, varumärket, attraktiviteten och i förlängningen tillväxten om budgetutrymmet för kultur- och fritidssektorn äventyras? Forskning från kommunstrategiska studier och framtidsinstitut visar att satsningar på kultur- och fritidsområdet betalar sig i ökande folkhälsa och välbefinnande, högre utbildningsnivå och en förbättrad integration.

Barn- och utbildningsnämnd

Ansvarsområden

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden är förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, särskola, gymnasieskola, vuxenutbildning, kulturskola, elevhälsa och central skoladministration.

Ansvarig ordförande: Erik Nygårds

Ansvarig förvaltningschef: Cecilia Axelsson

Viktiga beslut och händelser under året

Året har präglats av den pågående pandemin.

I samband med höstterminsstart var det stor smittspridning bland tonåringar i Tranås och detta ledde, i samråd med smittskyddsläkare och folkhälsomyndighet, till ett beslut om senarelagd skolstart för grundskolans åk 8-9 och gymnasiets åk 1-3. I samband med höstterminsstart finns en ny förordning på plats som förtydligar att skolor ska ha närundervisning om inte stor smittspridning föreligger.

Renoveringsarbetet på Ängarydsskolan är slutfört och lektionssalar har kunnat tas i bruk. I samband med höstlovet planerar resursgruppen att kunna lämna sina nuvarande lokaler i en av paviljongerna på Holavedsgymnasiet och återvända till Ängarydsskolan.

Under sommaren har Junkaremålsskolan F-6 utrympts och en stor paviljongsbyggnad har uppförts på fotbollsplanen inne på skolområdet. All verksamhet åk F-6 är flyttad dit och höstterminen startades i nya lokaler.

Renoveringsarbeten pågår även på Junkaremålens förskola och de fortskrider enligt plan och lokaler beräknas tas i bruk vecka 39. Beslut har också fattats om en sammanslagning av Bergets/Parkens förskola med Kungsparkens förskola när lokalpassningar gjorts.

Förvaltningen arbetar med hur framtidens gymnasieskola ska utformas och för närvarande utreds möjligheterna till samarbete med kommuner i västra Östergötland och Tranås. Höglandets skolchefer har fått i uppdrag att utreda samarbetsmöjligheter mellan Höglandet och Tranås och en utredning kommer att påbörjas under senare delen av hösten.

Uppföljning av mål och inriktning

Utbildning av hög kvalitet bidrar till enskilda individers utveckling men också till att stärka kommunens konkurrenskraft och ge förutsättningar för att skapa utveckling och välutbildad arbetskraft. Tranås kommun behöver arbeta med att höja andelen individer med eftergymnasiala studier och därmed höja utbildningsnivån. Detta förutsätter god kvalitet inom förskola och grundskola som i sin tur ger behörighet till gymnasium och senare eftergymnasiala studier.

Förvaltningen arbetar sedan tidigare med kvalitetsrapporter och kvalitetsdialoger. Den utveckling av det förvaltningsövergripande kvalitetsarbetet som påbörjades under 2020 fortsätter med fokus på förbättrad analys.

Nämndmål och nämndindikatorer

- Ekonomisk kontroll och kostnadseffektiv verksamhet.
- Höjd utbildningsnivå genom ökat antal elever med behörighet till yrkesprogram på gymnasiet.
- Ökat antal elever med behörighet till studieförberedande program på gymnasiet.
- Ökat antal elever med gymnasieexamen inom 4 år samt ökat antal invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning.

Driftsresultat

I delårsbokslut 2021-08-31 presenterar förvaltningen ett resultat på 302,8 mkr. Budget för samma period är 309,2 mkr, vilket innebär en positiv avvikelse på 6,4 mkr.

Prognosticerad nettokostnad för helåret 2021 beräknas till 489,6 mkr. Budgetram för året uppgår till 488,6 mkr vilket innebär ett beräknat underskott på -1 mkr.

Under 2021 har arbetet fortsatt med att effektivisera verksamheter för att minska kostnader. Personalkostnaderna beräknas hamna på samma nivå som för 2020 (VUX exkluderat). Kostnadsminskningar ses också gällande skolskjuts, livsmedel och skolmåltider. En allmän återhållsamhet gällande inköp har i hela förvaltningen resulterat i lägre omkostnader.

Gymnasiets kostnader påverkas av in- och utflödet av elever till och från andra kommuner. För läsåret 2021/2022 har Holavedsgymnasiet tagit emot fler

elever totalt sett och fler elever från annan kommun jämfört med föregående läsår. Detta innebär en högre intäkt och har påverkat prognosen positivt.

Första halvåret 2021 har resultatet påverkats positivt av extraordinära poster till följd av pandemin:

- Extra tillskott från staten, den s.k. "Skolmiljarden", för att lindra effekter av covid-19, +2,3 mkr
- Statlig ersättning för sjuklönekostnader, +1,4 mkr
- Lägre måltidskostnader pga. partiell distansundervisning på gymnasiet, +1,4 mkr
- Minskade vikariekostnader samt livsmedelskostnader i förskolan pga. färre barn

Investeringar

Investeringsbudget uppgår för 2021 till 5 mkr. Hela investeringsutrymmet planeras att utnyttjas.

Till största delen består investeringarna av IT-utrustning. Under året har elevdatorer till en årskurs på högstadiet bytts ut. Utbyte av ett antal personaldatorer inom alla verksamheter kommer ske under hösten.

På Ängarydsskolan har elevskåp bytts ut, och några klassrum har fått ny klassrumsinredning.

Personal

Barn- och utbildningsförvaltningen i Tranås ser liksom många andra kommuner att behovet av behöriga och legitimerade lärare är fortsatt stort och bedöms öka framöver. Det beror framför allt på att antalet barn och unga ökar i snabbare takt än antalet nyexaminerade lärare och att antalet pensionsavgångar inom de närmaste fem åren är relativt stort.

Förvaltningen arbetar med en kompetensförsörjningsplan och möjligheter till kompetensutveckling

tillsammans med Linköpings universitet och Högskolan för kommunikation och lärande i Jönköping, t.ex. genom arbetsintegrerad utbildning och utlokaliserad utbildning i vårt närområde.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Ett kvalitetsarbete påbörjades under hösten 2020 tillsammans med förvaltningsledning och rektorer. Målet är att tydligare identifiera utvecklingsområden och indikatorer för vidare analys. Arbetet behöver få ta tid och kommer att fortsätta även under innevarande läsår.

Under läsåret möter vi regelbundet forskaren och författaren Jan Håkansson som stödjer förvaltningen i arbetet med systematiskt kvalitetsarbete med fokus på resultat och analys samt hur man som rektor leder och utvecklings- och förbättringsarbete.

Framtid

Skolverkets senaste lärarprognos visar att behoven inte längre ökar lika snabbt och i lika stor utsträckning som man tidigare trott, framför allt beroende på förändrad bedömning av den demografiska utvecklingen. Det är också fler nyexaminerade lärare som går direkt till arbete i skolan än vad tidigare prognoser visat. Behovet av lärare är dock så stort att det inte enbart räcker med att utbilda fler. För att klara behovet behövs många åtgärder som t.ex. vidareutbildning av obehöriga lärare och fånga upp personer med annan grundutbildning, andra yrkesgrupper som kompletterar lärarna.

Lokalfrågor är fortsatt aktuella ett antal år framåt, framför allt inom grundskolan som behöver funktionella och ändamålsenliga lokaler. En del av utmaningen består i att hantera framtida ökade lokalkostnader inom ram.

Socialnämnd

Ansvarsområden

Socialförvaltningen tillhandahåller Tranås kommuns medborgare följande verksamheter: barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning, färdtjänst/riksfärdtjänst, hälso- och sjukvård, insatser till personer med funktionsnedsättning, tillstånd och tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning, vård för vuxna med missbruksproblem, vård och omsorg om äldre samt övriga insatser till vuxna.

Ansvarig ordförande: Magnus Nordgren

Ansvarig förvaltningschef: Lasse Jansson

Viktiga beslut och händelser under året

- Hantering av covid-19-pandemin.
- Hantering av diverse statsbidrag, framför allt riktade till äldreomsorgen.
- Anpassning till ny förvaltningsorganisation efter att verksamhet övergått till ny arbetsmarknadsförvaltning.
- Tillfälligt utökad budgetram med 2,5 mkr efter beslut av kommunfullmäktige i mars 2021 i syfte att stärka individ- och familjeomsorgen.
- Lokalförsörjningsarbete, framför allt avseende LSS-verksamhet.

Uppföljning av mål och inriktning

För socialförvaltningen och dess verksamheter gäller följande mål:

- Att kunderna bemöts professionellt och får rätt vård, stöd och/eller skydd.
- Att medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens.
- Att ha ekonomisk kontroll över en kostnadseffektiv verksamhet.

Socialförvaltningen har under året arbetat för att förbättra prognosförmåga, att förbättra den tillitsbaserade styrningen samt att stärka arbetsmiljön, primärt inom äldreomsorgen.

Nämndmål och nämndindikatorer

Inget att rapportera i dagsläget.

Driftsresultat

Socialnämnden prognosticerar ett överskott på 5,2 mkr för 2021.

Den faktiska driftskostnaden för nämndens verksamheter överstiger budgetram med cirka 7 mkr.

Det prognosticerade överskottet beror istället på en tillfällig ramökning för år 2021 med 2,5 mkr, riktade statsbidrag till äldreomsorgen på cirka 8 mkr samt vakanta sjukskötersketjänster (brist på sjuksköterskor).

Prognosförändring under året

Sen årets början har prognosen ändrats markant vid två tillfällen. Efter mars justerades prognosen upp med 2,5 mkr efter att kommunfullmäktige i mars beslutade om en tillfällig ramökning till socialnämnden för år 2021. Efter augusti har prognosen justerats upp med ytterligare 4 mkr. Orsaken till denna justering är att villkoren gällande ett riktat statsbidrag till äldreomsorgen har ändrats av Socialstyrelsen i juni, vilket har förändrat nämndens möjligheter att nyttja bidraget.

Förbättrad ekonomi inom hemtjänsten

Hemtjänsten har de senaste månaderna genomfört ett förändringsarbete som medfört minskade driftskostnader med cirka 2 mkr, nästan en halvering av det underskott man har i driften.

Vakanta tjänster inom hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården bedöms göra ett överskott framför allt på grund av vakanta tjänster som leder till minskade personalkostnader. Förvaltningens bedömning är att tjänsterna som är vakanta behöver tillsättas, då vakanserna leder till ökad arbetsbelastning för de medarbetare som finns, en försämrad arbetsmiljö samt en risk för patientsäkerheten.

Kostnadseffektivitet inom särskilt boende för äldre och funktionshinderomsorg

Socialnämndens funktionshinderomsorg är i det närmaste i balans och verksamheten för särskilt boende för äldre redovisar ett överskott (även utan riktade statsbidrag).

Oroande kostnadsnivå för individ- och familjeomsorgen

Trots att individ- och familjeomsorgen har tillförts 2,5 miljoner i ökad budget (tack vare den ökade budgetramen som kommunfullmäktige fattade beslut om i mars), redovisar denna verksamhet ett stort underskott på 6,5 mkr. Ett utvecklingsarbete har påbörjats inom verksamheten som syftar till att säkerställa kostnadseffektivitet och som förhoppningsvis också ska leda till lägre kostnader i framtiden. I huvudsak bedöms de höga kostnaderna dock bero på att behov av socialtjänst, framför allt

vad gäller den sociala barn- och ungdomsvården, är större än de tilldelade resurserna att bedriva sådan vård.

Investeringar

Investeringsprognosen kommer att vara i enlighet med budget på 5,8 mkr.

Personal

Socialförvaltningen har svårt att rekrytera till vissa yrken, framför allt sjuksköterska och socialsekreterare. Det finns vissa idéer om hur attraktiviteten för sådana lediga tjänster kan öka, men då kompetensförsörjning är en mycket bred arbetsgivarfråga, finns inga konkreta planerade åtgärder i dagsläget.

På grund av covid-19-pandemin har de flesta medarbetargrupper varit satta under stor press på grund av både sjukfrånvaro bland personal och ett snabbt införande av smittsäkra arbetssätt. Efter ett halvår av 2021 är bedömningen att medarbetarna har utfört ett mycket bra arbete under dessa omständigheter.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Socialförvaltningen har de senaste åren förbättrat och kvalitetssäkrat den överordnade budgetprocessen, vilket är en förutsättning för att systematiskt

kvalitetsarbete i enlighet med SOSFS 2011:9 ska kunna fungera väl. Framför allt på grund av covid-19-pandemin har resurser saknats att fortsätta utvecklingen av kvalitetsarbetet.

Framtid

Tre nya, omarbetade lagar (socialtjänstlag, LSS, LVU) kommer med största sannolikhet påverka verksamheten i form av ett ökat ansvar och med det ökade kostnader.

Större krav på god och nära vård kommer att förändra framför allt hemsjukvårdsinsatser men även andra socialtjänstinsatser. Det kommer sannolikt innebära större krav, mer arbete och högre kostnader.

Behov av socialtjänst har generellt ökat i samhället, framför allt är behoven idag mer komplexa än tidigare. Detta ställer större krav på både ekonomiska resurser och professionell kompetens. Andelen äldre beräknas öka markant (30-40 %) de kommande åren och med det riskerar socialförvaltningens kostnader för äldreomsorg också att öka.

Sammantaget pekar det mesta på att socialförvaltningens kostnader kommer att öka mer än till följd av reguljär indexökning.

Tranås Stadshus AB

Ansvarsområden

Tranås Stadshus AB är ett helägt dotterbolag till Tranås kommun och syftet är att äga och förvalta aktier och värdepapper. Tranås Stadshus AB har två dotterbolag; Tranås Energi AB och AB Tranås-bostäder. Tranås Stadshus AB har från och med 2015 en bolagsstyrelse som utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Viktiga beslut och händelser under året

Under 2014 såldes dotterbolaget Tranås Industriefastigheter AB med befintlig fastighet Skytteln 19 (Sommenforum).

En miljöutredning startades under slutet av 2014 för att undersöka eventuellt behov av sanering av befintlig mark på fastigheten Skytteln 19. Kostnaderna har totalt uppgått till 7,0 mkr och har belastat Tranås Stadshus AB. Under 2020 ställde Läns-

styrelsen ytterligare krav på utredningar vilka påbörjades under året och har fortsatt under 2021.

Driftsresultat

Bolagets resultat per sista augusti visar en förlust på -2,2 mkr efter finansnetto. Helårsprognosen är 400 tkr bättre än det budgeterat resultatet om 4,6 mkr i förlust.

För verksamhetsåret 2021 har kommunfullmäktige beslutat om anteciperad utdelning på 10 mkr till ägaren Tranås kommun, vilken genomförs efter årsstämman 2022.

Budgeterade kostnader i bolaget avser räntekostnader samt administrativa kostnader.

Investeringar

I bolaget finns inga investeringar.

Tranås Energi AB

Ansvarsområden

Elhandel, Elnät, Kraftvärme, Fibernät, Vattenkraft, Energitjänster

Ansvarig ordförande: David Hultman

Ansvarig VD: Niklas Johansson

Viktiga beslut och händelser under året

Utbyggnad av fiber på resterande landsbygd pågår, vilken när den är färdigställd kommer innebära i princip 100 % täckning i Tranås kommun. Projektet kommer slutföras under senhösten. Utbyte av turbin och generator i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer pågår och kommer färdigställas före årsskiftet.

Utbytet av ugn i den äldre av bolagets två kraftvärmepannor är påbörjat och kommer pågå fram till början av 2022. Upphandling av den beslutade investeringen i ny 40/10kV transformator med kringutrustning i Stoeryd kommer slutföras under september med beräknad byggstart kring kommande årsskifte.

Uppföljning av mål och inriktning

Bolaget har affärs mål respektive kvalitets- och miljömål, vilka följs upp tertialvis. Vad gäller det i ägardirektivet angivna avkastningskravet om 9 % på eget kapital är prognosen att detta kommer uppnås 2021.

Beträffande kommunkoncernens utvecklingsstrategi 2020-2023 har bolaget ett nära samarbete med olika utbildningsanordnare såsom grundskola, gymnasieskola, yrkesutbildning men också universitet och högskola. Inom ramen för detta erbjuder bolaget PRAO, praktikplatser och möjlighet till examensarbete. Ett utökat samarbete med Holavedsgymnasiets el- och energiprogram är också under utveckling.

Mål och indikatorer

Inget att rapportera i dagsläget.

Driftsresultat

Bolaget redovisar ett resultat över budget per sista augusti. Då det varit kallare än normalt uppstår en positiv resultatpåverkan avseende fjärrvärme men också till viss del avseende elnät. Den avgörande orsaken är dock det under vintern och våren mycket höga elpriset vilket har fått en positiv resultatpåverkan avseende den egna elproduktionen. Påverk-

bara intäkter och kostnader ligger i fas med eller bättre än budgeterat.

Prognos för helår bygger på att resterande del av året beträffande ej påverkbara faktorer så som temperatur och elpris blir enligt budgeterad nivå. Första och sista kvartalet är avgörande ur resultat-hänseende varför osäkerheten så här långt är relativt stor.

Investeringar

Bruttoinvesteringarna har hittills uppgått till 41,8 mkr, vilket är enligt plan. De större investeringarna under året är ugnbytet i kraftvärmeverket, återstående etappen av fiber på landsbygden samt bytet av turbin och generator i Forsnäs och Visskvärns vattenkraftstationer. Därutöver pågår löpande reinvesteringar i produktions- och distributionsanläggningar.

Personal

En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljömål och handlingsplaner för dessa. En uppföljning av planerna, inklusive jämställdhetsplanen, sker varje år och resultatet meddelas vid styrelsens sammanträde och vid "Ledningens Genomgång".

Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling. Företaget genomför flera årliga aktiviteter av friskvårdande karaktär och har även ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, "Winningtemp". Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Systematiskt kvalitetsarbete bedrivs inom ramen för bolagets kvalitets- och miljöcertifiering, ISO 9001 respektive ISO 14001. Bolaget bedriver en aktiv omvärldsspaning via branschorganisationer men också i egen regi för att snabbt fånga upp och eventuellt implementera nya innovativa och kostnadseffektiva tekniska lösningar inom bolagets produktion och distribution av energi liksom inom fibernätsverksamheten. Därutöver har bolaget stort fokus på digital affärsutveckling där digitaliserad

kundkommunikation och automatiserade kundprocesser är prioriterat under 2021.

Framtid

Vid en branschjämförelse står sig bolaget mycket väl vad gäller ekonomiska nyckeltal, har konkurrenskraftiga priser och mycket höga värden i genomförd Nöjd kund-index. Bolaget har också ett starkt varumärke med en tydligare miljöprofil än flertalet andra energibolag.

Bolagets insatser för miljöanpassad vattenkraft och biologisk mångfald får fortsatt stor nationell upp-

märksamhet och genererar en tillväxt vad gäller antal nya elhandelskunder.

En stor utmaning framöver är vilka krav som kommer ställas på och därmed vilka investeringar som ska prioriteras i elnätet med avseende på ökad intermittent elproduktion, främst i form av mikroproduktion, men också med avseende på framtida energilagring liksom krav på ökad kapacitet till följd av att en allt större del av fordonsflottan kommer utgöras av elfordon.

AB Tranås bostäder

Ansvarsområden

AB Tranås bostäder ska tillhandahålla ett brett utbud av bostäder och lokaler i Tranås. På uppdrag av Tranås Stadshus AB äger och förvaltar bolaget kommunala verksamhetslokaler. Bolaget ska genom nyproduktion bidra till att trygga bostadsförsörjningen inom kommunen. Affärsutvecklingen ska drivas med ett starkt kundfokus.

Styrelseordförande: Krister Rydholm

Verkställande direktör: Magnus Nilsson

Viktiga beslut och händelser under året

- Vitsippan 17
Projektet färdigställt. Samtliga lägenheter uthyrd och inflyttning från och med 1/9-2021.
- Projekt LSS-boende 1
Projektet pågår och planerad överlämning till Tranås Kommun vecka 44.
- Projekt LSS-boende 2
Planerad byggstart vecka 36 och projektet beräknas vara färdigställt sommaren år 2022.
- Skyfall 5 juli 2021
Översvämningarna i juli orsakade skador på flera av bolagets fastigheter, bland annat i matsalen på Ångarydsskolan, Torpgatan och Piratens gata 1.

Uppföljning av mål och inriktning

Aktiviteten i samtliga förvaltningar och bolag är att implementera Strategi för hållbar utveckling med prioriteringar 2020 – 2023.

Bolagets styrande dokument såsom affärsplan och riktlinjer i företagets kvalitetscertifiering har anpassats i enlighet med gällande ägardirektiv.

Bolagets styrande dokument, affärsplan samt strategi för byggande av bostäder, utgår från de av kommunfullmäktige fastställda visioner och strategier utifrån Tranås bostäders perspektiv.

Mål och indikatorer

Inget att rapportera i dagsläget.

Driftsresultat

Akkumulerat utfall per sista augusti är resultatmässigt 3,9 mkr högre än budgeterat. Detta be-

ror på en fortsatt eftersläpning i utfallet på planerade underhållsåtgärder. Avseende intäkterna är hyresbortfallet högre än budgeterat, i snitt 2,9 % istället för 1,75 %. Vi ser en negativ påverkan på nivån på hyresbortfallet pga pandemin, där situationen försvårat både för uthyrningssituationen med lägenhetsvisningar och för tidsperioden med tomställda lägenheter kopplat till underhållsåtgärder. Uthyrningsläget ser dock positivt ut idag och i helårsprognos. Däremot har i prognosen tagits höjd för tidigare styrelsebeslut avseende rabatt till lokalhyresgäster som inte budgeterats.

Vinterns ökade energikostnader belastar helårsprognosen negativt och felavhjälpande underhåll kopplat till vattenskador efter juli månads skyfall påverkar prognosen för övriga kostnader. Bolagets helårsprognos är 0,9 mkr lägre än budget.

Investeringar

Prognosticerad investeringsnivå för året uppgår till 93 mkr, vilket överensstämmer med budgeterad nivå. Investeringarna avser bland annat färdigställandet av bolagets bostadsprojekt på kvarteret Vitsippan, projekten med två LSS-boenden vid Junkaromålens strand och åtgärderna på Ångarydsskolan.

Personal

Sjukfrånvaro: 4,6 %

Antal medarbetare: 22

Nyanställda: 0

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

AB Tranås bostäder arbetar kontinuerligt med processen kring ständiga förbättringar. Detta är en del i verksamhetens olika delar och en del i arbetsvardagen i allt från service till våra kunder, förvaltning av våra fastigheter till administration och kommunikation. Värdegrunden är utgångspunkten för sättet att arbeta med dessa frågor och affärsplanen är bolagets ram för fokus och prioriteringar i såväl det strategiska som operativa arbetet.

Framtid

Tillsammans med Tranås kommun fortsätter arbetet med att säkerställa kommunens lokalförsörjning.

Minskade vakanser i kombination med stort intresse för nybyggnationen på Kungshöjden medför

en ökad trygghet kring fortsatt nyproduktion av bostäder.

AB Tranås bostäder arbetar efter målen för agenda 2030 och för att klara regeringens beslutade mil-

jömål. Fokus är att minska byggnaders klimatpåverkan, såväl nyproducerade som befintliga samt att den digitala infrastrukturen ska klara framtida behov.

Tranås United AB

Ansvarsområden

- Marknadsföring och kommunikation
- Näringsliv
- Turism och medborgarkontor

Enligt ägardirektiven är Tranås Uniteds (TU) övergripande målsättning att arbeta för en positiv befolkningstillväxt i Tranås kommun så att kommunens mål om 25 000 invånare år 2040 uppnås. TU ska främja målet genom att arbeta för att kommunens näringsliv ska växa och utvecklas.

Ansvarig ordförande: Johnny Hansen

Ansvarig VD: Pär-Anders Davidsson

Viktiga beslut och händelser under året

Det har under året bedrivits ett omfattande arbete med att kontakta olika aktörer för att se på möjligheter för nyetableringar inom kommunen. Bolaget har kontinuerlig kontakt med företagen och kartläggning av behoven inom näringslivet.

Inventering och identifiering av industri- och tomtmark genomförs tillsammans med tillväxtavdelningen samt externa mark- och fastighetsägare.

Arbetet inom Fokusgruppen för Näringsliv fortlöper och operativt arbete med en rad olika projekt för att stärka och supporta företagen och ett antal arrangemang kopplat till handel och besöksnäring har genomförts under året.

Fusionen av bolaget Tranås Information & Media AB, som tidigare ägdes av Tranås Handel, är nu avslutad och ett förvaltningsavtal är upprättat mellan bolaget och Tranås Handel gällande Tranås Handels fastighet Blixten 9. Strategi- och organisationsbeskrivning för verksamheten inom TU 2020-2023 har tagits fram och färdigställs.

Under hela året har verksamheten fortsatt till stor del inriktats på att hantera covid-19-pandemin med alla utmaningar inom näringsliv och kommunikation. TU Supportpaketet skapades i ett tidigt skede för att supporta näringslivet och internt har vi fått arbeta med alternativa arrangemang och stora förändringar har skett för hela TU verksamhet. Stora utmaningar för näringslivet i Tranås ligger framför varför vi fortsätter med TU Supportpaketet. Bolaget har fått ta extra kostnader utöver budget för att säkerställa verksamheten och för att supporta näringslivet och försöka rädda arbetstillfällena. Många aktörer har tappat stora delar av sin

omsättning och flera företag riskerar att gå i konkurs. Konstateras att det ser väldigt olika ut beroende på vilken verksamhet man bedriver och i vilken bransch man befinner sig i. Kommunens differentierade näringsliv har dock stått sig starkt under året med hjälp av olika stödåtgärder, lokalt via Tranås United samt regionala och statliga stöd.

Arbetet har fortlöpt med den nya webbportalen för tranås.se som ska säkerställa kraven på tillgänglighetsanpassning för kommunens hemsida enligt det nya regelverket som trädde i kraft i september 2020.

Uppföljning av mål och inriktning

Övergripande verksamhetsmål är att aktivt medverka till att Tranås kommun växer till 25 000 invånare år 2040 enligt Kommunvision 2040 Tranås tar initiativet.

Aktiviteter sker genom:

- Marknadsföring av Tranås som bostads- och etableringskommun för företag.
- Marknadsföring av Tranås som turist- och besökskommun.
- Tillskapande av projekt, arrangemang och evenemang med syfte att utveckla näringsliv och handel.

Mål och indikatorer

Inget att rapportera i dagsläget.

Driftsresultat

Ägarna för bolaget har i ägardirektiven inte angett någon procentuell avkastning. Bolaget ska säkerställa maximal verkningsgrad på det av ägarna insatta kapitalet och finansiering samt öka självfinansieringsgraden.

Finansiering från Tranås kommun uppgår under ett helt år till 5,9 mkr och bolaget räknar med att hålla sig inom ramen.

I denna finansiering ingår kostnad för uppdragen bolaget utför åt Tranås kommun för:

- Marknads- och kommunikationsavdelning
- Näringslivsarbete och näringslivsutveckling
- Turistbyrå med turism- och destinationsutveckling
- Tranås Direkt medborgarkontor

Effekterna kopplat till covid-19-pandemin har inneburit att bolaget tappat 1,6 mkr i omsättning mot budget och redovisar ett något försämrat resultat för verksamhetsåret. Detta påverkar dock inte Tranås kommuns finansiering enligt ovan.

Investeringar

Vi arbetar aktivt för att utveckla och effektivisera samtliga delar i verksamheten, öka verkningsgraden och samtidigt hålla nere kostnaderna. Genom ett målinriktat kommunikationsarbete inom den egna organisationen har bolaget starkt bidragit till att sänka kostnaderna för kommunikation och marknadsföring inom förvaltningarna. Inga egna interna investeringar har gjorts under året.

Personal

I bolagets strategidokument har vi identifierat vårt humankapital enligt följande.

På Tranås United har vi ett starkt humankapital i form av kompetenta medarbetare med färdigheter, talanger samt utbildning som är relevant för vår verksamhet. Vårt mål är att fortsätta arbetet med att höja humankapitalets nivåer genom bland annat kompetensutveckling. Med hjälp av exempelvis medarbetarsamtal, möten och samarbete med kunder eller andra intressenter är vår ambition att få in ett lärande i det dagliga arbetet. För oss är det angeläget att attrahera och behålla rätt kompetens genom kartläggning och utvecklingsplaner.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Bolaget arbetar med Tranås nya webbportal och Tranås kommuns hemsida www.tranas.se, som nu

genomgår en tillgänglighetsanpassning. Detta ska ses som en investering inom digitalisering och kommunikation.

Framtid

Bolaget har under året genomfört åtgärder för att förstärka och utveckla arbetet kopplat till det kommunala uppdraget i samtliga delar. Samtidigt har vi arbetat aktivt med att supporta hela näringslivet genom utveckling och förändring av verksamheterna i företagen. Arbetet har skett i samarbete med olika näringslivsaktörer och organisationer. Tranås står inför utmaningar gällande digitalisering och omställning inom alla områden och näringsgrenar. Kommunikation, logistik och kompetensförsörjning är viktiga fokusområden för utvecklingen av hela kommunen. Mark- och exploateringsfrågor för att möjliggöra flera tomter för bostäder och att utveckla industritomter och fastigheter är mycket viktiga framgångsfaktorer för att kommunen ska nå tillväxtmålen.

Flera företag har stora utmaningar i en vikande konjunktur och genom följd effekter av covid-19 och arbetslösheten i Tranås kommun är fortsatt hög, även om en viss nedgång skett under året.

Besöksnäringen är hårt drabbad med färre antal utländska turister och handeln inom vissa branscher har en ansträngd situation.

Allt sammantaget ger att Tranås United som bolag har stora utmaningar inom alla verksamhetsområden.

Revisorernas bedömning

Revisorerna Tranås kommun

2021-09-27

Till: Kommunfullmäktige i Tranås kommun

Revisorernas bedömning av delårsrapporten för Tranås kommun 2020-08-31

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2021-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. De sakkunnigas granskning presenteras i bifogad rapport.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 70,6 mnkr, vilket är 6,9 mnkr lägre än samma period förra året. Kommunens prognos för helåret uppgår till 25,4 mnkr, vilket är 6 mnkr högre än budget. Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 21,6 mnkr för 2021.

Kommunstyrelsen inklusive HR- och arbetsmarknadsförvaltningen prognostiserar ett underskott om 13,5 mnkr, KS inklusive Kommunledningsförvaltningen prognostiserar ett överskott om 6,2 mnkr.

Kommunfullmäktige har beslutat om kommunövergripande finansiella och verksamhetsmässiga mål. Vår bedömning är att 1 av 3 finansiella mål nås i delårsrapporten, samt att två av tre mål bedöms inte nås för helåret. Målet om att resultatet ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkterna över tid (3-år) bedöms inte nås för helåret. Inte heller målet om att alla nämnder håller tilldelad budget bedöms nås under året.

Verksamheten följs upp inom 4 fokusområden med totalt 10 fokusmål. Här bedöms 2 mål uppnås, 7 mål delvis uppnås och 1 mål inte uppnås under 2021.

Delårsrapporten innehåller ingen tydlig och samlad bedömning avseende om god ekonomisk hushållning förväntas uppnås för räkenskapsåret.

Revisorerna bedömer att resultatet i delårsrapporten 2021-08-31 ej är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

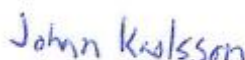
Revisorerna bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

Tranås den 27 september 2021

Svanthe Hansson

Christina Gustafsson

Birgitta Andersson

Johan Karlsson

Peter Rittmark

Inga Fingal

www.tranas.se